

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

5(1995)7-8

3. avgust 1995

ZBDS

PREDLOG BESEDILA ETIČNEGA KODEKSA

Predlog besedila etičnega kodeksa, ki ga objavljamo, je pripravila Komisija za šolanje in izobraževanje bibliotekarskih kadrov pri ZBDS v sestavi: dr. Jože Urbanija (FF, Oddelek za bibliotekarstvo), Saša Zupanič (FF, Oddelek za bibliotekarstvo), mag. Franci Zore (FF, Oddelek za filozofijo), Lucijan Adam (študent FF, smer bibliotekarstvo), Smiljana Pejanovič (Centralna tehniška knjižnica), Primož Krivec (Knjižnica OŠ Slovenske Konjice) in mag. Melita Ambrožič (NUK).

Delovna skupina je pred oblikovanjem teksta proučila:

- načela sestavljanja etičnih kodeksov ter
- dostopne ji etične kodekse tako s področja knjižničarstva kot drugih strok

in na osnovi tega oblikovala sedanjí predlog besedila. Pri delu jo je vodila želja, da bi bilo besedilo

kodeksa kratko, jasno in razumljivo.

Ker načrtujemo sprejem etičnega kodeksa na letošnji skupščini ZBDS, novembra na Bledu, prosimo, da nam morebitne predloge in pripombe pošljete najkasneje do ponedeljka 18. septembra 1995 na naslov: ZBDS, Delovna skupina za etični kodeks, M. Ambrožič, Turjaška 1, Ljubljana. Za strokovno mnenje se vam vnaprej zahvaljujemo!

ETIČNI KODEKS SLOVENSКИH KNJIŽNIČARJEV (predlog besedila)

Osnovna etična načela so zapisana globoko v človeški naravi. Zdi se, da včasih preveč globoko, da bi se lahko izrazila in udejanila v vsakdanjih medčloveških odnosih. Zato so jih ljudje v zgodovini izpovedovali in oblikovali v kratka in vsem razumljiva življenjska vodila. Ta vodila so bila in so trdni in zanesljivi temelji, ki vodijo k sožitju med ljudmi.

Slovenski knjižničarji smo iz osnovnih etičnih načel oblikovali etični kodeks za našo stroko. Njegov namen je oblikovati in graditi lik knjižničarja, ki ni odvisen od trenutnih razmer, ampak na podlagi sprejetih etičnih načel oblikuje sebe, svoj odnos do kolegov, do uporabnikov in do celotne družbe.

Osnovni pomen knjižničarskega dela je v zagotavljanju temeljev za razvoj civilizacije. Knjižničarji to uresničujejo z ohranjanjem in posredovanjem znanja, iz česar izhajata smisel in vrednost njihovega dela. Zavedajoč se svoje vloge in odgovornosti za obstoj in razvoj civilizacije sveta in še zlasti svojega naroda, sprejemajo slovenski knjižničarji naslednja etična načela:

§1

Knjižničar oblikuje (varianta: izgrajuje) svojo osebnost v skladu s splošno veljavnimi etičnimi načeli. Njegove strokovne odločitve in dejanja izhajajo izključno iz profesionalnih nagibov.

§2

Knjižničar nenehno izpopolnjuje svoje strokovno znanje in ustvarjalno prispeva k razvoju knjižničarske stroke. Zaveda se pripadnosti knjižničarski stroki in s svojim delovanjem prispeva k utrjevanju njenega ugleda in kolektivnega duha.

§3

Knjižničar daje podporo svojim stanovskim kolegom in spoštuje njihovo profesionalno znanje. Z besedami in dejanji se zavzema za tiste, ki so v težavah zaradi spoštovanja načel tega kodeksa. Spoštuje tudi etična načela in

profesionalno znanje pripadnikov drugih profesij.

§4

Knjižničar si prizadeva dosegati cilje svoje ustanove in nesporazume rešuje z odkritim in enakopravnim dialogom v njej sami. V javnosti je do svoje ustanove lojalen in s svojim delovanjem prispeva k njenemu ugledu.

§5

Knjižničar v okviru ciljev in možnosti svoje ustanove uporabnikom zagotavlja najvišjo možno kvaliteto storitev ter povečuje dostopnost, učinkovitost in raznovrstnost le-teh.

§6

Knjižničarjev odnos do uporabnika temelji na enakopravnosti, nepristranskosti ter spoštovanju tako na strokovni kot človeški ravni. Enako ravnanje knjižničar pričakuje od uporabnika.

§7

Knjižničar varuje uporabnikovo zasebnost z vidika njegovih osebnih podatkov in iskanih informacij in gradiv.

§8

Knjižničar se zavzema za prosti pretok gradiv in informacij, vendar ne odgovarja za posledice, ki izhajajo iz njihove uporabe.

§9

Knjižničar nasprotuje vsem poskusom uvajanja cenzure ali drugih omejitev pri pridobivanju in posredovanju gradiv in informacij.

§10

Knjižničar ne zlorablja svojega delovnega mesta in položaja za osebno okoriščenje.

§11

Upoštevanje načel tega etičnega kodeksa je moralna obveza in profesionalna dolžnost slovenskih knjižničarjev.

§12

Knjižničarju ali uporabniku, ki ima težave zaradi uveljavljanja načel tega kodeksa, bo strokovno združenje knjižničarjev nudilo moralno in pravno pomoč. Kršitve načel tega kodeksa razrešuje častno razsodišče strokovnega združenja.

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

BIBLIOBUS V MURSKOSOBOŠKI KNJIŽNICI

Želja po potujoči knjižnici - bibliobusu je v pokrajini na levem bregu reke Mure stara natanko dvajset let. V svoj programski in finančni načrt dela si ga je nekdanje vodstvo Študijske knjižnice v Murski Soboti namreč postavilo že v letu 1975, a do njegove realizacije ni prišlo vse do letošnjega leta. Večina drugih pokrajin na Slovenskem ga je dobilo že pred omenjenim letom, naša ga ni zmogla nabaviti, in ga tudi zdaj ne bi imela, če nam ga ne bi uspelo dobiti čisto po naključju. Podarilo nam ga je namreč podjetje Kompas - Mejni turistični servis Ljubljana, kateremu je služil za potujočo menjalnico na mejnih prehodih. Ko le-to vozila ni več potrebovalo, ga

je ponudilo Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani, bogatim torej, ki imajo že leta in leta vpeljana bibliobusno izposoja. No, ker pa se bogatin včasih le spomni reveža, so nas ljubljanski kolegi o možnosti, da lahko pridemo zastonj do manjšega avtobusa, obvestili (za kar se jim na tem mestu prav prisrčno zahvaljujemo!) in tako smo ga dobili mi.

Avtobusek znamke Mercedes je sorazmerno mlad, dobro ohranjen, z malo prevoženimi kilometri, zato bo za prvo silo dober. Svoje poslanstvo bo - tako vsaj smo prepričani - sposoben opravljati še nekaj let, morda do časa, ko bo tudi Prekmurje postalo tako bogato v duhovnem in materialnem pogledu, da bo potrebovalo pravi bibliobus in da si ga bo lahko tudi privoščilo.

Vozilo smo v potujočo knjižnico preurejali kar nekaj mesecev. Denar za to smo dobili od naslednjih donatorjev in sponzorjev: od Zavarovalnice Triglav iz Murske Sobote pol milijona tolarjev, manjše zneske (med sto in petdeset tisoč tolarji) pa so prispevala murskosoboška podjetja in ustanove: MURA, IPC Corporation, LB-Pomurska banka, MI Pomurka, Vrtnarstvo, Solidarnost, Agroservis, Avtobusni promet, Plastik in SDK. Preureditev je stala 1.202.158,00 SIT.

Bibliobus je kapacitete okrog 3000 knjig. Voziti je začel v začetku meseca maja. Najprej bo nekaj mesecev vozil poskusno, do takrat namreč, dokler ne bomo izvedeli za interes ljudi zanj, dokler ne določimo njegovih stalnih (najbolj racionalnih) poti, postajališč oziroma izposojevalnih mest idr., nato pa redno, stalno. Zdaj izposoja na 119 mestih v krajih

bivše murskosoboške občine in v nekaterih večjih podjetjih.

Krstili ga bomo konec avgusta ali v začetku septembra; v knjižnici upamo, da ga bodo ostali, že "odrasli" slovenski bibliobusi, vzeli medse, sprejeli za svojega. Ljudje po naših vaseh in zaselkih ga že sprejemajo...

Jože Vugrinec

IGROTEKA V KNJIŽNICI BEŽIGRAD

Na samem začetku so bile igroteke v prvi vrsti namenjene telesno in duševno prizadetim otrokom in odraslim. Nudile so igrače in opremo, ki omogoča invalidnim ljudem, da so se razvedrili ob igratih in istočasno pridobili posebne funkcijske sposobnosti. Dandanes so mnoge igroteke odprle vrata še ostalim. V nekdanji Jugoslaviji je že leta 1976 nastala v Zagrebu prva, še danes vzorčna igroteka, ki je med svoje knjižnično gradivo uvrstila tudi igrače, ki so si jih izposojali otroci po obisku igralne ali pravljичne ure. Njihov namen je bil, da v dopoldanskem času pritegnejo otroke, ki ne obiskujejo vrtcev. V knjižnici zaposlena vzgojiteljica se je z njimi igrala in jih skozi igro učila. Knjižnica pa je tako oblikovala svoje bodoče člane - bralce.

Igrače v igrotekah v veliki meri zmanjšujejo razlike, ki bi jih sicer občutili zaradi prizadetosti ali socialnega položaja za igro prikrajšani otroci v svojem razvoju, spodbujajo sklepanje prijateljstev ob igri, nudijo prostor, kamor otroci zaidejo v prostem času, proč od staršev in učiteljev, pa kljub

temu daleč od pohajkovanja po mestnih ulicah.

Pomembna naloga vsake igroteke je naučiti otroke, da si morajo igrače deliti. Otroci morajo razumeti, da igrača v igroteki ni njihova last, temveč si jo samo izposodijo. Zato morajo nanjo paziti in vrniti v dogovorjenem času. Zato tudi nobena od igrotek ne izposoja ljubkovalnih igrač, na katere bi se otrok lahko čustveno navezal. Osnovno vodilo igrotek je na novo ovrednotiti igro, da bi starši rekli svojemu otroku: Pridi se igrati in ne: Pojdi se igrati!

V naši knjižnici smo s sistematičnim nakupom igrač pričeli že leta 1982, a šele ko smo dobili prostor za novo izposojevališče v naselju BS 3, se nam je odprla možnost uvedbe novega medija - to je bilo konec novembra leta 1988. Začeli smo z 200 različnimi naslovi igrač. Ob obdelavi novega medija smo začutili težave pri iskanju in uvajanju novih terminoloških izrazov, zato smo sklicali sestanek, na katerega smo povabili člane terminološke komisije pri SAZU, terminološke komisije DBS in predstavnike Pionirske knjižnice. Sestali smo se dvakrat, najvažnejši sklepi, ki smo jih sprejeli, pa so bili:

- če je slovenski izraz udomačen, uporabimo tega (družabna igrača)
- če je v rabi tujka, imamo pa tudi ustrezen domač izraz, bomo uporabili oba: najprej slovenskega, nato tujega in bomo tako skušali vplivati tudi na uporabnika (n.pr. izobrazovalna ali didaktična igrača)
- če imamo tuj izraz, ga bomo uporabili, obenem pa iskali slovenskega (senzorična igrača)

Dogovore smo upoštevali pri strokovni obdelavi igrač.

Nabava

Pri nabavi igrač upoštevamo več kriterijev: kvaliteta, število uporabnikov, prostor, kader, finance.

Najvažnejša komponenta pri nabavi je kvaliteta igrače. Igrača mora spodbujati domišljijo, izdelana mora biti iz kvalitetnega, neoporečnega materiala, estetskih oblik in barv, s preprosto mehaniko in biti mora varna. Na taka in podobna vprašanja dobimo odgovore pri ocenah posameznih igrač, ki jih opravlja Komisija za oceno igrač. Ta deluje že od leta 1984 pri Skupnosti otroškega varstva Slovenije in podeljuje znak DOBRA IGRAČA tistim igračam, ki zadovoljujejo osnovne kriterije in imajo čimveč različnih funkcij.

Osnovni kriteriji pa so: oblika in zasnova, varnost, funkcija, uporabnost, konstrukcija in izdelava, material, barve, embalaža.

Od leta 1985 do leta 1988 so ocenjevali 125 igrač in le 67 so podelili ta znak. Komisija svetuje oblikovalcem, trgovcem, potrošnikom in ocenjuje igrače. Ocene izdelajo 4 znanstvene in strokovne institucije:

- Zavod Republike Slovenije za zdravstveno in socialno varstvo
- Filozofska fakulteta, katedra za razvojno psihologijo
- Pedagoška akademija, oddelek za tehnično vzgojo
- Inštitut za industrijsko oblikovanje pri Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo.

Komisija želi doseči predvsem dva cilja:

- dati otrokom dobro igračo
- in dvigniti domačo proizvodnjo igrač na višjo kakovostno raven.

Veliko je otrok, ki le v vrtcu srečajo dobre igrače, če pa ne hodijo v vrtec, je velika možnost, da je ne bodo imeli nikoli v rokah.

Ob stalni uporabi dobre igrače začno tako otroci kot odrasli razlikovati dobro od slabe in razumeti pravi pomen otroške igre - da igra ni brez pomena, ampak je nujno potrebna aktivnost in če je pravilno organizirana, vpliva na vsestranski razvoj otroka.

V knjižnici si otrok knjige in igrače izposoja, krepi si potrebo za vedno novimi in novimi spoznanji. In ravno tu so temeljni začetki humanistične vzgoje, začetki kulture, ki jih kasneje še tako visok standard ne zmore nadomestiti.

Strokovna obdelava

Od leta 1993 vpisujemo igrače na računalnik s programom COBISS/Katalogizacija po pravilih ISBD(NBM). Igrače so katalogizirane, določen je UDK vrstilec, vse so pedagoško klasificirane. Kataloga sta abecedno imenski katalog in sistematski katalog, ki temelji na pedagoški klasifikaciji

Pedagoška klasifikacija igrač

Igrače za razgibavanje vplivajo na razvoj otrokove motorike, omogočajo in pospešujejo razvoj telesnih spretnosti. Naš izbor se omejuje na igrače za razvoj koordinacije gibov, orientacijo glede na smer in oddaljenost ter igrače za razvoj fine motorike (n.pr. pokrivanke, vstavljanke, natikanke).

Izobraževalne ali didaktične igrače pomagajo k hitrejšemu razvoju umskih sposobnosti, z njihovo pomočjo se otrok uči osnovnih pojmov iz posameznih področij, n. pr. črke, številke, živali, rastline, zemljepisne pojme, letne čase, prometne znake...

Senzorične igrače so igrače za razvoj čutnih organov, za razlikovanje in določanje velikosti, oblike in zvoka.

Ustvarjalne igrače so igrače za razvoj otrokove domišljije, ustvarjalnosti, izražanja, to so na primer razni žeblički, barvne ploščice, likovni pribor, statve za tkanje, pletilni stroj ...

Posnemovalne ali imitativne igrače so tiste igrače, s katerimi otrok posnema odrasle in njihove poklice. Z njimi otrok razvija komunikacijo, mišljenje in govor. Take igrače so lutke, oblačilni kompleti, t.i. kotički v igralnici.

Družabne igrače razvijajo medsebojne odnose med otroki, otroki in odraslimi, uče ga upoštevanja pravil igre. To so igre s kartami, šah, človek ne jezi se, domino ...

Konstruktivske igrače so tiste igrače, s katerimi gradi ali sestavlja posamezne dele in si s tem pridobiva prve tehnične izkušnje. To so najrazličnejše lesene ali plastične kocke različnih oblik in barv.

Pedagoško klasifikacijo smo povzeli po zagrebški igrotaki v knjižnici Medveščak, po nasvetu pa odšli tudi na Filozofsko fakulteto, na katedro za razvojno psihologijo k dr. Ljubici Marjanovič-Umek.

Geselski katalog - v njem so poimenovanja razvrščena po abecedi gesel. Upoštevana so imena posameznih igrač, ki so jih uporabljali proizvajalci.

Za ilustracijo nekaj gesel: domino, kvadranke, lego, lesene igrače, lutke, spominske igrače ali memory, obleke, pokrivanke, natikanke, vstavljanke, sestavljanke ...

Oprema

Vsaka igrača ima *igračni listek*, ki ob izposoji ostane v knjižnici. Vsebuje: inv. št., priimek in ime avtorja, naslov igrače, pedagoško klasifikacijo, za katero starost je igrača primerna, število kosov, štev. izkaznice uporabnika, izposo-

jeno dne, vrnjeno dne, podpis staršev, opombe.

Vsako igračo ob vrnitvi pregledamo in dezinficiramo, šele nato je na voljo za ponovno izposajo.

Kontrolni list služi uporabniku, v tem primeru staršem, da se prepričajo ali je igrača, ki jo bodo vrnili, cela, ali pa ji kak del manjka. Na kontrolnem listu najdemo: inv. št. igrače, avtor, naslov igrače, material, iz katerega je igrača, ali njen del, narejena, barva, kos, število (enakih kosov). Na njem najdemo tudi podatek ali je igrači priloženo navodilo ali prospekt in natančni podatki o opremi (škafca in njene mere).

Pogoji izposoje

Izposoja igrač je brezplačna. S podpisom na igračni listek prevzame uporabnik odgovornost, da bo igračo nepoškodovano vrnil, oziroma ob morebitni poškodbi poravnal stroške, določene v Pravilniku o delu.

Nekaj utrinkov ob izposoji igrač: Zelo zanimive so bile in so še reakcije staršev na izposajo igrač: od začudenja do zavračanja, češ "kdo bo pa še na to pazil". Otroci so novost sprejeli kot samo po sebi umevno in velikokrat se dogaja, da si ob knjigah in kasetah izposodijo še igračo ali dve. Medtem, ko si starši izbirajo knjige, si iz zastekljenih omar izberejo skupaj s knjižničarko zaželeno igračo in jo takoj preizkusijo. Nasvete radi sprejemajo, le nekateri odločno vztrajajo na igrači, ki jim je "na zunaj" všeč. Kot pri knjigah, se tudi ob izposoji igrač dogaja, da hočejo čez čas ponovno vzeti igračo, ki jim je bila všeč. Sledi prepričevanje staršev, da je to čisto normalno.

Neda Isakovič

PREDŠOLSKA BRALNA ZNAČKA

Povod za uvajanje predšolske bralne značke v šolskem letu 1992/1993 je bilo spoznanje, da si starši vsako leto vzamejo manj časa za pripovedovanje pravljic in branje knjig otrokom, veliko raje posadijo otroka pred televizijski ekran ali mu v kasetofon vstavijo kaseto s pravljico.

Ker vemo, da je branje knjig in pogovor, ki se sproži ob določenem problemu, bogata dota, ki jo starši lahko nudijo otroku v predšolskem, pa tudi v šolskem obdobju, smo vzgojiteljice v vzgojnovarstvenih organizacijah v bežigranski občini prosili za sodelovanje.

V Knjižnici Bežigrad smo pripravili seznam desetih knjig, izmed katerih si je vsak otrok skupaj s starši izbral eno knjigo s področja ljudskega slovstva, eno sodobno pravljico in se naučil eno od pesmic, ki so mu jih starši prebrali. O knjigi se je pogovoril z vzgojiteljico v vrtcu, ki je prebrano knjigo označila.

Poskusno je predšolska bralna značka prvo leto zaživela s pomočjo dveh knjig in branju predanih vzgojiteljic. Bralno značko je opravilo 37 otrok.

Drugo leto je pri predšolski bralni znački sodelovala že večina malih šolarjev in nekaj otrok, ki niso obiskovali vrtca, zato so se o prebranih knjigah pogovarjali s knjižničarko v mladinskem oddelku. Nekatere vzgojiteljice so uvedle posebne zvezke, kamor so otroci risali na temo prebrane knjige, starši in vzgojiteljici pa so se mu vanj podpisovali. Podeljenih je bilo že 147 tiskanih priznanj. Predloga za priznanje je delo aka-

demске slikarke Jelke Godec Schmidt.

V letošnjem letu se je v predšolsko bralno značko vključilo 20 skupin malih šolarjev iz štirih VVZ na področju Bežigrada - to so Cici-ban, Jelka, Mladi rod in Črnuče.

Na pripombo vzgojiteljic, da so lanski pogojniki letos ponovno vključeni v predšolsko bralno značko, smo seznam knjig razširili z novjšimi kvalitetnimi slikanicami.

V dvorani nekdanje občine Ljubljana Bežigrad smo 6. junija priredili svečani zaključek bralne značke in v goste povabili Naceta Simončiča s Tačkom. 460 otrok je prejelo priznanja in čarobne svinčnike, ki jim bodo pomagali premagovati prve težave jeseni v šoli. Vsaka od dvajsetih skupin pa je dobila v dar paket knjig, ki bodo ostale v vrtcih in pomagale odpirati okno v svet naslednjim generacijam malih šolarjev. Večina otrok ni spoznala le treh knjig, temveč jih je zanimanje za vedno nove in nove pripeljalo tudi do številke 30, 40, 50 in celo 61, kar je velika številka tudi za šolarje, da o odraslih ne govorimo.

Zvezki ene od skupin Cicibana, malih šolarjev vzgojiteljic Jelke in Bojane iz enote na Šarhovi, pa so bili razstavljeni v dveh enotah naše knjižnice in poželi simpatije obiskovalcev vseh starosti.

Predšolska bralna značka je zaživela. Vsem malim šolarjem pa želimo še veliko prebranih knjig in vso srečo v šoli.

Neda Isakovič

ŠOLSKI REFERATI TER ISKANJE INFORMACIJ IN GRADIVA

Pišemo vam z vsem spoštovanjem do vas, otrok in do vašega dela z otroki. Mladinski knjižničarji delno opravljamo tudi pedagoško delo in pri tem že nekaj časa opazamo nekatere pojave, ki pa jih obenem občutimo tudi kot starši svojih otrok. Dovolite, da opozorimo nanje:

1. Učenci osnovnih šol za svoje referate pogosto iščejo podatke o stvareh, ki jih v njim primernem gradivu ni ali pa zelo malo (npr. posamezne stavbe v mestu, kipi, Minimumus na Avstrijskem Koroškem ipd.). Takšne podatke lahko najde le knjižničar v integralni splošnoizobraževalni knjižnici (ne v mladinskem oddelku!) in sicer v zahtevnejšem strokovnem gradivu ali celo le v referenčnem gradivu, ki je učencem težje razumljivo. Takšno iskanje informacij pomeni le delo knjižničarjem, ne pa učencem - učencem torej praviloma ne koristi. Učitelji naj bi preverili, če obstaja ustrezno (učencem primerno in dostopno) gradivo, preden od učencev zahtevajo določene podatke.
2. Opazamo, da pogosto starši prihajajo po podatke oz. gradivo ter organizirajo fotokopiranje; slišimo starše, ki se pritožujejo, kako iščejo po vseh knjižnicah. Učitelj naj bi upošteval, kdaj je otrok sposoben samostojnega dela (najbrž šele v 3. ali 4. razredu - prej je to delo staršev). Le tako bo samostojno iskanje podatkov po knjižnem

gradivu koristilo kot del ustvarjalnega učenja.

Pri pripravi referatov učenci izdelujejo plakate, za katere fotokopirajo ogromno strani iz knjig in izrezujejo iz njih fotografije. Pri tem uničujejo gradivo in škodujejo sebi. Učitelji naj bi opozorili, da se ne izrezuje iz knjig in takšnih referatov ne bi smeli upoštevati. Učitelji ne bi smeli upoštevati referatov oz. plakatov s fotokopiranim gradivom.

Tako pa nemalokrat učenci fotokopirajo cele strani, ki jih v šoli ne povzamejo in referirajo ustno, zgodi se, da jih sploh ne preberejo: fotokopije na plakatu so že opravljen referat. Pri vsem pa zelo pogosto niti ne navajajo virov (ne tekstovnih in ne slikovnih).

Učitelji naj bi zahtevali izpisane bistvene točke iz gradiva, povzetke v nekaj vrsticah, morda v obliki miselnega vzorca, lastne skice, risbe ipd. Dosledno naj bi zahtevali, da učenci navedejo vire, kjer so informacije dobili. Menimo, da so fotokopiranja in uničevanja knjig že davno prestopila vse meje opravičil katerekoli stroke. Pedagoški kader vabimo k razmisleku za definiranje legalne in upravičene fotokopije, vsaj s stališča pedagogike, avtorstva, ekologije. s fotokopiranjem (dopuščanjem le-tega) pospešujemo funkcionalno nepismenost mladine.

Pa še na nekaj bi radi opozorili: nekateri učitelji zahtevajo, da učenec pri poročanju za domače branje ali bralno značko prinese in pokaže tudi knjigo - to povzroča nepotrebno zadrževanje knjig. Nobenega naslova nimamo ne v šolski ne v splošnoizobraževalni knjižnici v tolikih izvodih. Otroci so v stiski tudi zato, ker je potrebno knjigo vrniti v določenem času (naj-

pogosteje je to 14 dni ali tri tedne), čtivskim knjigam praviloma ne podaljšujemo roka izposoje; tako otrok plačuje zamudnine in dobiva opomine.

V našem sistemu šolskih in splošnoizobraževalnih knjižnic so v prvi vrsti šolske knjižnice tiste, ki naj bi s svojim gradivom in bazo podatkov učencem in pedagoškemu kadru podpirale izvedbo pouka in drugih vzgojnoizobraževalnih nalog na šoli.

Damijana Hainz
ravnateljica KOŽ

Tilka Jamnik
Vodja Pionirske knjižnice

PREDSTAVLJAMO VAM

**POSLOVANJE V
MEDNARODNI
IZPOSOJI S
PLAČILNIMI KARTICAMI
(IFLA Voucher Payment
Scheme for International
Lending)**

1. Plačilne kartice se uporabljajo za plačilo mednarodne izposoje z drugimi sodelujočimi knjižnicami.
2. Urad za SDP (UAP=Splošna dostopnost publikacij) priporoča knjižnicam, da sprejmejo eno celo kartico kot standardno plačilo za eno naročilo. To pomeni eno knjigo naposodo ali eno fotokopijo članka od 1

do 15 strani. Cena 1 cele plačilne kartice je 8 US\$.

3. Polovične kartice so na razpolago za doplačila, ko ima fotokopija članka več kot 15 strani (predlog: ena polovična kartica za doplačilo dodatnih 10 strani) ali pa v primeru, ko knjižnica/dobaviteljica zaračunava usluge drugače. Cena 1 polovične plačilne kartice je 4 US\$.
4. Knjižnice/dobaviteljice niso prisiljene sprejeti kartico kot plačilo, nič bolj kot katerikoli oblika plačila. Čeprav Urad za SDP priporoča razpon stroškov kot jih določa plačilna kartica, imajo knjižnice/dobaviteljice pravico, da določijo same število kartic potrebnih za kritje stroškov.
5. Kadarkoli je mogoče, naj bodo plačilne kartice pripete k zadolžnici že, ko prvič pošljemo zahtevek v izposojujočo knjižnico. Na ta način je plačilo sprejeto vnaprej in računi niso več potrebni.
6. Če izposojujoča knjižnica ne more dobaviti zahtevane literature, mora vrniti plačilno kartico knjižnici, ki je poslala zahtevek za literaturo, ali pa jo poslati naprej naslednji izposojujoči knjižnici.
7. Če izposojujoča knjižnica ne dobavi literature, lahko zadrži plačilno kartico za:
 - a) nadaljno uporabo (glej 8 spodaj!)
 - b) odkup (glej Odkup plačilnih kartic!)
8. Nadaljna uporaba plačilnih kartic. Plačilne kartice, ki so bile sprejete kot plačilo, lahko ponovno uporabimo kot plačilo pri katerikoli drugi knjižnici. Lahko so uporabljene neome-

jeno ne glede na število transakcij. Če se fizično poškodujejo, jih vrnemo IFLA Uradu za SDP za zamenjavo.

Odkup plačilnih kartic (Redeeming the Vouchers)

1. Obstojata dva razloga za odkup plačilnih kartic:
 - a) Kupec jih ni uporabil in želi imeti povrnjene stroške za nabavo.
 - b) Knjižnica/dobaviteljica jih je zbrala več kot jih lahko ponovno uporabi in jih želi zamenjati za denar.
2. Neuporabljene plačilne kartice lahko kupec vrne šele 6 mesecev potem, ko jih je kupil. Kupec bo prejel povračilo za vrnjene kartice po ceni, ki je veljala ob nakupu tudi, če se je v tem času cena kartic zvišala.
3. Uporabljene plačilne kartice, ki so jih prejele knjižnice/dobaviteljice, lahko zamenjajo za denar po veljavni ceni v času, ko so jih prejele kot plačilno sredstvo. To bo seveda tekoča nabavna cena. V primeru, da se v tem času cena zviša, bodo morale knjižnice predložiti posebej tiste plačilne kartice, ki so jih prejele pred datumom zvišanja cene in tiste plačilne kartice, ki so jih prejele po tem datumu, tako da bodo dobile primerno povračilo finančnih sredstev.
4. Vsa povračila bodo izplačana v US dolarjih. Čeki bodo praviloma izstavljeni v roku 30 dni po prejemu vrnjenih plačilnih kartic.
5. Potrebno je priložiti obrazec za odkup plačilnih kartic izpolnjen z vsemi za plačilo potrebnimi podatki. Obrazci se dobijo pri

Uradu za SDP. Prosimo, da ne pošiljate plačilnih kartic brez teh obrazcev.

6. Ker je namen, da bi to poslovanje zaživel, ne bo mogoče zamenjevati plačilnih kartic za denar prvih 6 mesecev, ko poteka poizkusni projekt. Ne pošiljajte plačilnih kartic v izplačilo do avgusta 1995. Knjižnice, ki prejmejo veliko število plačilnih kartic v prvih šestih mesecih in jih želijo vnovčiti, naj se obrnejo na Urad in se dogovorijo za alternativno rešitev.
7. Zaradi administrativnih razlogov je zaželeno, da bi bil najmanjši znesek za povračilo za vrnjene plačilne kartice 100 US \$.

Odgovori Urada za SDP na nekatera vprašanja

Ali lahko uporabljamo plačilne kartice med knjižnicami znotraj ene dežele?

Da. Čeprav so namenjene za mednarodno izposajo, ni nobenega razloga, da jih ne bi mogli uporabljati tudi kot plačilno sredstvo v eni in isti državi.

Katere knjižnice jih bodo sprejele kot plačilo?

Zaenkrat je število sodelujočih knjižnic omejeno. Ko se bo projekt razširil, bodo lahko priključene še druge knjižnice. Če ste že nabavili plačilne kartice, pa jih vaša glavna knjižnica/dobaviteljica ne sprejema, obvestite o tem IFLA Urad za SDP, da bodo razširili sodelovanje na druge zanimive knjižnice, ko bo čas za to.

Ali bo British Library Document Supply Centre sprejemala plačilne kartice?

Da. Za prekomorske uporabnike kot plačilo za bloke mednarodnih kuponov za fotokopije oziroma mednarodnih kuponov za knjige in sicer poizkusno. Ne bo pa sprejemala posameznih plačilnih kartic za enkratna naročila. Za podrobnejše informacije se obrnite na BLDSC Oddelek za uporabnike.

Kako se bomo vključili v projekt?
Projekt je načelno odprt za vsako knjižnico, ki želi kupiti plačilne kartice. Upoštevati je treba, da sta prvi dve leti poizkusni. V tem času bo Urad omejeval število sodelujočih knjižnic in le postopoma širil mrežo. Če vas projekt zanima, se vsekakor obrnite na Urad, da bo vedel, da ste zainteresirani za sodelovanje.

Kaj se zgodi, če knjižnica/dobaviteljica zahteva več kot eno plačilno kartico za fotokopijo članka do 15 strani?

Čeprav IFLA Urad za SDP priporoča, da je ena plačilna kartica sprejeta kot standardno plačilo, lahko knjižnica/dobaviteljica določi svoje cene. Kot pri ostalih plačilih, je odvisno od vas, da ugotovite, kakšni bodo stroški predno pošljete zahtevek. Urad ne more urejati cen med dvema knjižnicama.

Ali vodimo evidenco?

Ko bo projekt zaživel, ne bo potrebna posebna evidenca. Pri nakupu plačilnih kartic prejmete tudi popisni list, na katerem vodite evidenco o poslanih in prejetih plačilnih karticah po številkah in po knjižnicah, katerim ste poslali kartice ali od katerih ste jih prejeli. Oboje je varnostni ukrep za vas in informacija za Urad.

Ali posredujemo naše izkušnje Uradu?

Da. Prvi dve leti sta učna doba za uporabnike in za IFLA Urad, ki je pripravil projekt. Sporočite nam vse pripombe v zvezi z delovanjem projekta v praksi.

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na našo knjižnico:
Centralna tehniška knjižnica
Oddelek za medknjižnično izposajo
Trg republike 3, 61000 Ljubljana
kontaktna oseba: Monika Klašnja
telefon: 061/214-115 ali 176 3758
faks: 061/214 108
teleks: 31625 ctksi
E-mail: KLASNJA@CTKLJ.CTK.SI

ali naravnost na:

The IFLA Voucher Scheme
IFLA Office for UAP c/o The British Library
Boston Spa, Wetherby, West Yorkshire LS23 7BQ
United Kingdom
kontaktna oseba: Sara Gould
telefon: + 44 1937 546254
faks: + 44 1937 546478
E-mail: sara.gould@bl.uk

Monika Klašnja

**KNJIŽNICA
EKONOMSKE
UNIVERZE IN
ODDELEK ZA
KNJIŽNIČNE IN
INFORMACIJSKE
ZNANOSTI V KRAKOWU**

Bivanje v Katowicach na Poljskem sredi junija sem izkoristila še za dvodnevní obisk Krakowa, kjer sta me pričakali dr. Maria Kocojeva in dr. Vanda Pindel, profesorici na oddelku za študij knjižničarstva, ki deluje v okviru univerzitetnega

inštituta za poljsko književnost. Poleg ogleda Krakowa, čudovitega mesta ob Visli, ki se ga stoletja drži vzdevek "najlepše poljsko mesto", sem bila povabljena na otvoritev glavne knjižnice ekonomske univerze in na obisk oddelka za knjižnične in informacijske znanosti.

Glavna knjižnica ekonomske univerze v Krakowu

Eden izmed slavnostnih trenutkov praznovanja 70-letnice obstoja Krakowske ekonomske univerze je bila otvoritev njene glavne knjižnice. Skoraj neverjetno, a resnično, uradni del je trajal le osem minut: pevski zbor je zapel univerzitetno "himno", cerkveni dostojanstvenik je zmolil molitev in blagoslovil nov prostor, rektor univerze je v nekaj stavkih povedal zgodovino izgradnje knjižnice (ki je trajala kar 17 let) in prerezal slavnostni trak, direktorica pa prisotne povabila na ogled knjižnice.

Zgodovina knjižnice sega v leto 1925, ko je bila hkrati z Visoko trgovsko šolo (od leta 1938 dalje univerze) ustanovljena tudi njena knjižnica. Le-ta je bila prostorsko vedno utesnjena in šele leta 1993 je bil prvi del nove knjižnične zgradbe pripravljen za vselitev. Knjižnico jim je uspelo dokončno urediti letos in jo ob 70-letnici ekonomske univerze tudi uradno odpreti.

Glavna knjižnica ekonomske univerze je danes tretja največja univerzitetna knjižnica v Krakowu. Predstavlja skupno infrastrukturno enoto oddelkov univerze (na katero je vpisanih 14.000 slušateljev), ni pa namenjena le univerzi, ampak služi tudi javnosti in je vključena v nacionalni knjižnični in informacijski sistem. Informacijski sistem ekonomske univerze sestavljajo:

glavna knjižnica z oddelčnimi knjižnicami, arhivi, znanstveno raziskovalni oddelk, oddelk za mednarodno sodelovanje ter oddelk za tisk.

Glavna knjižnica je organizirana oddelčno in ima naslednje oddelke: nabava, katalogizacija, serije, izposoja, medbibliotečna izposoja in referenčni oddelk. Pretežni del njenega fonda pokriva potrebe fakultete za ekonomijo, fakultete za management in inštituta za blagovne vede, zbira pa tudi dela s področja sociologije, humanistike in tehnike, ki jih potrebujejo študentje te univerze. Knjižnična zbirka šteje preko 320.000 knjig, 48.000 enot posebnih gradiv in 28.000 enot periodike. Tekoče prejema 1.000 naslovov revij in časnikov, med njimi 200 naslovov tujih.

V vseh čitalnicah je organiziran prosti dostop do gradiva, od januarja 1994 računalniško vodijo vse referenčne in splošne kataloge, zbirke podatkov pa so dostopne online. Klasični splošni katalogi vsebujejo informacije o knjigah in periodičnih publikacijah in so urejeni abecedno ter po vsebini (uporabljajo sistem UDK, za lažjo uporabo pa je izdelan abecedno urejen indeks), referenčni katalogi pa opisujejo zbirke, ki so nameščene v čitalnicah, knjižnici za izposajo ter drugih oddelkih knjižnice. Katalogi so nameščeni v posebnem prostoru poleg knjižnice za izposajo.

Referenčni katalogi so dostopni v računalniški obliki. Uporabljajo programsko opremo poljske nacionalne knjižnice (Mak), ki pa potrebam ekonomske knjižnice ne zadošča več in zato že tečejo dogovori glede uvedbe novega sistema (VTLS).

Zbirke podatkov so indeksirane po avtorjih, naslovih, ključnih be-

sedah, letu izida publikacije, korporativnih avtorjih, založnikih, kraju izida, jeziku publikacije in urednikih. Poleg iskanja po teh poljih je možna tudi uporaba Boolovih operaterjev. OPAC izgleda na prvi pogled zelo enostaven (ne vem sicer, koliko se znajdejo tisti, ki se prvič srečajo s poljščino) in je namenjen tudi računalniško "manj pismenim" uporabnikom. Knjižničarke so bile vesele, ker pri iskanju po zbirkah nisem imela nobenih težav, a kaj hitro mi je "uspelo" zablokirati program.

Kako pa je Mak prijazen z vami in kaj vam ponuja? Na začetku navodil za uporabo vas pozdravi, potem pa takoj opozori, da poiskanih zadetkov ne morete natisniti ali si jih prekopirati na disketo ter, da ni dovoljena uporaba računalnika za nič drugega kot za iskanje po podatkovnih zbirkah (sicer vam vzamejo izkaznico knjižnice). Posebej vidno pa je zapisano, da morate opozorila vzeti resno. Najprej izberete željeno zbirko podatkov, potem pa imate na izbiro: pomoč, pregledovanje indeksov in izhod. Iskanje poteka s pomočjo indeksov, oblike izpisa si ne morete izbirati, sam bibliografski opis publikacij pa je dokaj skromen. UDK vrstilec je hkrati tudi oznaka za mesto gradiva na polici, zadnji del signature, ki je črkovni, pa nam pove, v katerem oddelku knjižnice najdemo gradivo. Primerjava s programsko opremo COBISS praktično ni možna, saj je bila že njena prva verzija veliko bolj bogata, kot pa je poljski Mak.

V čitalniških prostorih in v izposojevalni knjižnici je uporabnikom na voljo resnično veliko terminalskih mest, na voljo pa imajo tudi univerzitetno knjigarno. Pri uporabi knjižnice morajo

spoštovati knjižnični red, ki ga potrди sam rektor univerze, na knjižničnih vhodih oz. izhodih pa je nameščen sistem za elektronsko varovanje pred morebitnimi odtujitvami gradiva. Čitalniških mest je v knjižnici kar precej (glavna čitalnica - 100, čitalnica s priročniki - 28, revijska čitalnica - 26, čitalnica referenčnega oddelka - 18, in t.i. računalniška čitalnica - 6 mest). V računalniški čitalnici je nameščenih 6 računalnikov s CD-ROM enotami in različnimi zbirkami podatkov s področja ekonomije, podjetništva, prava in družbenih ved, na policah pa so na voljo revije in druge publikacije s področja računalništva, programska oprema ter priročniki. Uporabniki morajo vsako uporabo katerekoli podatkovne zbirke zapisati v knjigo uporabe zbirk. Študentje ekonomske univerze lahko zbirke uporabljajo zastoj, ostali pa uporabo plačajo (pravila oz. cenik izda prorektor za študijske zadeve).

Gradivo si lahko izposojajo le uporabniki, ki so v knjižnico vpisani in imajo veljavno knjižnično kartico. Le-to pa lahko dobijo:

- študentje, če imajo veljavni indeks (status študenta), osebno izkaznico in so prijavljeni v Krakowu;
- slušatelji drugih univerz in kolidžev predložijo ob vpisu osebno izkaznico in študentsko izkaznico;
- uporabniki, ki ne prihajajo z univerz ali kolidžev, morajo predložiti potrdilo delodajalca o zaposlitvi in sicer, na posebnem obrazcu knjižnice;
- uporabniki, ki niso študentje niti niso zaposleni, plačajo t.i. varnostni depozit (10-kratna vrednost publikacije), katerega

jim ob vračilu izposojenega gradiva seveda vrnejo.

Knjižnična kartica velja eno akademsko leto (1. oktober 30. september) in ni prenosljiva. Za pridobitev oz. podaljšanje veljavnosti kartice uporabniki plačajo članarino, če kartico izgubijo, jih nova stane dvojno vsoto. Ob vpisu v knjižnico mora uporabnik podpisati, da bo spoštoval knjižnična pravila. Študentom v indeks oddisnejo žig knjižnice, ko pa ob koncu študijskega leta vrnejo gradivo, žig prečrtajo in le tako ima študent pogoje, da zaključi letnik.

Splošno izposojevalno knjižnico lahko uporabljajo študentje ekonomske in drugih univerz in tudi drugi uporabniki. Za izposajo gradiva je potrebno izpolniti zadolžnico, uporabnika pa seznanijo z datumom, do katerega mora gradivo vrniti. Neupoštevanje knjižničnih pravil ima dokaj neugodne posledice, saj lahko uporabnik izgubi pravico do uporabe knjižnice, univerzitetna administracija lahko študentu ukine študentsko izkaznico, v primeru hujših kršitev pa uporabijo pravna sredstva. Gradivo je v izposojevalni knjižnici urejeno po UDK skupinah in prosto dostopno.

Medbibliotečne izposoje se lahko poslužujejo študentje in zaposleni na ekonomski univerzi. Gre za izposajo iz poljskih in tujih knjižnic in sicer tistega gradiva, ki ga nimajo knjižnice v Krakowu.

Za zaposlene na ekonomski univerzi je organizirana posebna knjižnica. Izposojenega lahko imajo hkrati največ 20 enot gradiva in sicer največ za 3 mesece. Če za izposojeno gradivo ni nobene rezervacije, je izposojevalni rok možno še podaljšati.

Referenčni oddelek posreduje uporabnikom informacije (ustne in telefonske), izdeluje tematske tekoče in retrospektivne bibliografije, zadolžen je za izdelavo bibliografij univerzitetnega osebja, pripravlja razstave novih publikacij, organizira izobraževanje uporabnikov in delovno prakso za študente knjižničarstva ter izdaja informacijski bilten in bibliografijo raziskovalnih del. Oddelek je zadolžen še za izdelavo t.i. ekonomske bibliografije v kateri so zajeta tudi dela, ki jih sicer poljska bibliografija ne zajema ter za sodelovanje z Evropsko gospodarsko skupnostjo.

V okviru Krakowske ekonomske univerze deluje poleg glavne knjižnice še 29 oddelčnih knjižnic. Njihov fond obsega preko 50.000 enot knjig in 38.000 enot periodičnih publikacij in je na voljo samo raziskovalcem, ki so zaposleni na univerzi. Le knjižnico Inštituta za blagovne vede lahko uporabljajo tudi študentje (vendar le s fakultete za blagovne vede).

Študij knjižničarstva na Krakowski univerzi

Na Poljskem srečamo tri oblike študija knjižničnih in informacijskih znanosti:

1. petletni študij, ki se zaključi z magistriranjem (univerze v Katowicach, Krakówu, Lublinu, Warszawi in Wrocławu ter visoka pedagoška šola v Kielcach)
2. triletni diplomski študij, ki se zaključi z diplomom (univerza v Toruńu in visoka pedagoška šola v Bydgoszczu)
3. specializacija, ki poteka znotraj drugih magistrskih programov (univerze v Gdańsku, Łódźu in Poznańu ter visoki pedagoški šoli v Krakowu in Olsztynu)

V Krakovu je organiziran študij knjižničnih in informacijskih znanosti na Oddelku za knjižnične in informacijske znanosti v okviru Jagielonske univerze (univerzo je ustanovil leta 1364 Kazimir Veliki ter leta 1400 oživil Jagiello, litovski veliki knez, ki se je pokristjanil in kot Vladislav II. postal poljski kralj). Temeljni študij traja 3 leta, a se ne zaključi z diplomom, sledi mu dvoletna t.i. specializacija za magistrski naziv. Na oddelku je zaposlenih 16 učiteljev, v učnem procesu pa sodeluje še 35 zunanjih sodelavcev. V študijskem letu 1994/95 je bilo skupaj na študij knjižničnih in informacijskih znanosti vpisanih 400 slušateljev (temeljni študij 167, magistrski 51 in skupaj na oba študija 182 izrednih študentov).

Študij je organiziran po t.i. kreditnem sistemu. V prvih treh letih tečejo obvezni predmeti, izbirni predmeti, tematska predavanja, študijske ekskurzije in delovna praksa (naj navedem nekaj obveznih predmetov: Osnove knjižnične in informacijske znanosti, Vloga knjige in knjižnic v kulturnem razvoju, Tiskarstvo in knjigotrštvo, Informacijski management, Informacijski viri, Branje in bralci, Računalniške znanosti, Zgodovina znanosti, Poljska literatura, Svetovna literatura, dva tuja jezika, Latinščina, Filozofija itd.). Po končanem 3. letniku pa si študentje izmed 29 možnih predmetov izberejo (za 54 kreditov) tiste, ki pač ustrezajo izbrani usmeritvi oz. temi magistrskega dela, hkrati pa izberejo tudi svojega mentorja.

Zanimivo je, da na Jagielonski univerzi lahko pridobite tudi naziv profesor knjižničnih in informacijskih znanosti, v okviru magistrskega študija na pedagoškem od-

delku (določeno število kreditnih točk morate zbrati s predmeti pedagoškega oddelka ter ostale s predmeti oddelka za knjižnične in informacijske znanosti).

Za delavce knjižnic, ki imajo magisterije ali doktorate z drugih znanstvenih področij, organizira Oddelek za knjižnične in informacijske znanosti t.i. podiplomsko izobraževanje. Tečeta dva programa: program knjižničnih znanosti in program informacijskih znanosti, v pripravi pa je program za področje avtomatizacije knjižnic. Predavanja potekajo enkrat mesečno od sobote do ponedeljka, slušatelji morajo opraviti 5 izpitov ter izdelati pismeno nalogo (t.i. research paper).

Za vpisane na izredni petletni (magistrski) študij knjižničarstva in informacijskih znanosti je organiziranih predavanj za eno tretjino ur rednega študija, opraviti morajo 20 izpitov in magistrski izpit ter napisati magistrsko nalogo.

Oddelek za knjižnične in informacijske znanosti ima prostore v najlepšem (starem) delu mesta, vendar pa so le-ti nefunkcionalni in zdaleč premajhni. Iz razgovora s profesorji sem razbrala, da jih prostorska problematika sicer skrbi, da pa to nikakor ne ovira njihove pestre dejavnosti. Prav neverjetno je, kako složno si delijo kabinetni prostor in tistih nekaj omar, za katere je prostor.

In da ne pozabim - veseli so tudi tujih študentov, tako za magistrski študij kot doktorske kandidate. Pri njih npr. stane vpis, priprava in zagovor doktorata približno 500 USD (pri nas kakšnih sedemkrat več!). Magistrsko nalogo ali doktorat pa lahko napišete v enem izmed svetovnih jezikov (najraje imajo angleščino ali nemščino). Profesorji so izredno

prijazni in so mi ob slovesu posebej "naročili", da naj se le ojunaci kdo iz Slovenije in pride k njim opraviti magistriraj ali doktorat. Res, zakaj pa ne - če boste zjutraj sedli v osebni avto in se preko Dunaja, Bratislave in Žilne napotili v Krakow, boste še pred večerom ugleдали grajsko zidovje ...

Melita Ambrožič

MEDNARODNA SREČANJA

IZOBRAŽEVANJE ZA UPORABO INFORMACIJ O OKOLJU IN PREBIVALSTVU

(UNESCO/ASSISTANCE seminar,
Bratislava, 1.-2. junij 1995)

Seminarja, ki sta ga organizirala in financirala UNESCO in ASSISTANCE v sodelovanju s Katedro za knjižničarstvo na bratislavski Univerzi Komenskega, smo se udeležili knjižničarji oz. predavatelji knjižničarskih šol iz Avstrije, Hrvaške, Češke, Madžarske, Litve, Poljske, Slovaške, Slovenije in Ukrajine. Dr. Dorothy Williams, profesorica na Univerzi Roberta Gordona (Šola za knjižnične in informacijske znanosti v Aberdeenu, Škotska), je predstavila izobraževalni program, ki so ga na tej univerzi razvili v sodelovanju z Unesco in katerega namen je izobraževati tako posrednike kot uporabnike informacij o okolju in prebivalstvu. Gre za kompleten izobraževalni paket, ki je sestavljen iz teksta, zvoka, slike, filma itd.,

omenjeni seminar pa naj bi bil priložnost za njegovo evalvacijo. Unesco bi namreč želel izobraževalni program v prihodnje ponuditi kot svoj proizvod in ga priporočiti v uporabo izobraževalnim ustanovam s področja knjižničarstva. Paket naj bi bil zastoj, naročniki bodo plačali le stroške reprodukcije, saj bo stroške t.i. intelektualne lastnine pokrili Unesco. In v čem naj bi bila koristnost izobraževalnega paketa? Po eni strani - ugotoviti informacijske potrebe in probleme našega okolja in poiskati pot za njihovo zadovoljitev oz. rešitev ter na drugi strani, ugotovi katere informacije potrebujemo iz okolja mi, da bi to znali uspešno narediti.

Tako politiki kot upravljalci, načrtovalci razvoja in ostali, ki sodelujejo v procesih odločanja, potrebujejo relevantne informacije o okolju in prebivalstvu, tako s svojega, lokalnega področja, kot tudi globalne informacije. Omenimo npr. informacije o zakonodaji s področja varstva okolja; o velikosti, strukturi in stopnji rasti populacije; o migracijskih tokovih ipd. Hkrati pa naj bi izobraževalni paket pomagal pri študentih oz. knjižničarjih vspodbuditi zavest o potrebnosti zagotavljanja in posredovanja informacij, ki se nanašajo na okolje ali prebivalstvo. Paket je zasnovan modularno, moduli pa vključujejo tudi praktično reševanje zastavljenih problemov. Vsak modul vsebuje učne cilje in namen, ter lekcije (tekst, priporočeni viri, prosojnice, predlog skupinskih aktivnosti in učno gradivo za udeležence). Modul 2 vsebuje tudi video gradivo z demonstracijo iskanja informacij po CD-ROM in online bazah podatkov.

Namen modula št. 1 ("Potrebe po informacijah o okolju in pre-

bivalstvu") je razviti razumevanje o potrebnosti informacij z omenjenih področij, ugotoviti potencialne uporabnike informacij ter predstaviti vrednost informacij za razvoj. Možni viri informacij so predstavljeni v modulu št. 2 ("Informacijski viri"), sploh bi lahko rekli, da je ta modul še najbolj bibliografsko usmerjen. Udeležence naj bi naučil ustrezne strategije iskanja informacij, identificiranja pravih (relevantnih) virov informacij na različnih medijih in s pomočjo različnih pripomočkov ter evalvacije rezultatov iskanja informacij. Sestavine modula so npr. bibliografski viri, vrste gradiva, problem, ki ga rešujemo (multi-disciplinarna narava problema, obsežnost gradiva, informacijski kanali, nekonvencionalni viri itd.), potrebni podatki (statistični, biofizični, mednarodni itd.), stopnje iskalnega procesa, način iskanja informacij, cena iskanja, posamezne baze podatkov in njihovo ocenjevanje. Cilj modula št. 3 ("Zagotavljanje in management informacij") je, da bi udeleženci izobraževanja znali informacije iskati, analizirati, uporabljati in še zlasti razvijati kriterije za evalvacijo informacijskih sistemov in servisov. Zadnji, četrti modul ("Raziskovalne metode") pa govori o raziskovalni strategiji in tehnikah, predstavlja različne raziskovalne metode in njihovo aplikacijo v raziskovalni proces na področju problematike okolja in prebivalstva.

Glede na modularno zgradbo učnega paketa je seveda možno uporabiti le njegove posamezne dele ali pa celo posamezne module preoblikovati v skladu s svojimi potrebami (jih dopolniti, tako da bi bili še bolj zanimivi za naše okolje). Vsekakor bomo učni paket poskušali čimprej pridobiti in ga

uporabiti tako v okviru rednega študija bibliotekarstva kot v permanentnem izobraževanju knjižničarjev.

Melita Ambrožič

ELAG 1995 - ORGANISING THE ELECTRONIC LIBRARY (Trondheim, 14.-16. junij 1995)

Seminarja se je udeležilo 110 udeležencev iz 26 evropskih držav. Najštevilnejši so bili predstavniki Norveške, gostiteljice, in sicer kar 32 predstavnikov. Seminar je potekal v prostorih Tehniške univerze v Trondheimu, ki je edina te vrste v državi.

Gostitelji so omogočili udeležencem povezavo prek Interneta do svojih domačih postaj, tako da je bilo lahko komunicirati s kolegi po mail, ali pa pregledovati posamezne sisteme kot s svojega terminala.

Dnevni red je zahteval sodelovanje takorekoč od jutra do "večera" - od 9h zjutraj do 6-7h zvečer. Voditeljica in moderatorka seminarja je bila gospa Paula Goossens iz bruseljske Kraljeve knjižnice.

Prvi dan seminarja (sreda) sta blesteli predvsem dve predstavitvi z Norveške.

BAUTA - elektronska baza norveških fotografij z opisi, ki jo je predstavil Svein Arne Brygfield iz nacionalne knjižnice Rana. Zanimiva je zaradi svoje vsebine, ker so v njej skenirane stare fotografije (drobni tiski). Večina fotografij je črno-belih zaradi večje vidljivosti na ekranu. Kopije fotografij so digitalizirane, vsaka pa vsebuje še opis, ki je v norveškem MARC

standardu. Baza starih fotografij predstavlja pravzaprav foto arhiv, ki pa je s povezavo prek Interneta dostopen tudi širši javnosti na WWW serverju. Dnevno skenirajo 400 do 600 fotografij.

V Rani, jeklarskem mestu, ki je le nekaj kilometrov južno od Arktičnega kroga, je bila pred kratkim zgrajena nova norveška nacionalna knjižnica. Univerzitetna knjižnica v Oslu je namreč že od začetka 19. stoletja delovala tudi kot nacionalna knjižnica. Potreba po samostojni nacionalki je bila živa vsaj 50 let, od vsega začetka pa je bila čvrsto postavljena zahteva, da se mora funkcija nacionalke ločiti od funkcij Univerzitetne knjižnice v Oslu. Politični ukrep leta 1988 je dokončno prižgal zeleno luč za gradnjo nacionalke, in sicer kot nadomestilo za zaprtje jeklarske industrije na tem severnem delu Norveške. Tako je vlada pri raznih ministrstvih zlahka dobila potrební denar za gradnjo objekta, ki ga sicer v drugačnih okoliščinah verjetno ne bi nikoli. Zato je še kako neverjetno za naša ušesa slišati, da je v veliki večini denar za nacionalko pritekkel z ministrstva za gospodarstvo. "Zgradba" se širi navznoter in ne, kot bi pričakovali, navzgor. Grajena je v goro, tako da od zunaj sploh ni vidna. Prednost take gradnje Norvežani zagovarjajo predvsem z dveh vidikov: kot veliki naravovarstveniki so ohranili okoličje brez intervencije, po drugi strani pa je v taki zgradbi temperatura na stalnih osmih stopinjah in relativni vlažnosti 35%, kar imenujejo Norvežani "klimo počasnega staranja". Tako da je bilo potrebno v zgradbo vgraditi le prezračevalne naprave, grelne pa jim nudi narava sama.

Knjižnica je pričela delovati decembra 1991 v polni meri, nekatere interne funkcije nacionalke pa so se pričele že leta 1989. Po zakonu o obveznem hranjenju iz leta 1989 je osnovna strategija delovanja ohranjanje nacionalne produkcije, ali, kot jo imenujejo Norvežani, varovana skladovnica, ki zajema dokumente na papirju, fotografirane dokumente in dokumente na drugih medijih. Odločili so se, da bodo hranili vsaj en izvod norveške literature v originalni obliki - knjigi, kolikor dolgo bo pač papir zdržal, prav tako pa bodo nacionalno produkcijo sistematično mikrofilmali. Tako so iz obtoka izločili številne naslove norveške literature, katerih kvaliteta papirja je začela rapidno upadati, za nadomestilo pa so poskrbeli za pospešeno mikrofilmanje tistih dokumentov, ki se sposojajo sedaj v mikrofilmski obliki. Pravijo, da bodo tako lahko primerjali hranjeni dokument v Rani z drugimi istimi v drugih knjižnicah in pri tem ugotavljali proces staranja glede na mesta hranjenja. V oddelku za mikroprodukcijo intenzivno presnemavajo časnike in druge oblike tiskanega gradiva. Preoblikovanje informacije na mikrofilm je za njih zelo pomembna investicija. Delo poteka pod strogimi pogoji kvalitete, saj je le tako mogoče zagotoviti kvalitetno digitalno skeniranje v prihodnosti.

BIBSYS - integrirani on-line knjižnični sistem. Začetek BIBSYSa datira v leto 1976. Danes je vgrajen v vseh večjih norveških knjižnicah in deluje kot kooperativni sistem. Zajema vse tradicionalne module od nabave, katalogizacije, kontrole serijskih publikacij, izposoje, medbibliotečne izposoje, iskanja, vključno z OPAC-om,

tezavra, bibliografske kontrole, porabe sredstev, elektronske pošte in druge. Prek sistema je možno vstopiti v tuje baze. Uporabnik ima na voljo izbirati v meniju med okoli 400 tujimi, večinoma bibliografskimi bazami, v samo bazo pa je možno priti prek Interneta in vmesnika Gopher, World Wide Web (WWW), ki postaja najpopularnejši, ali po poti e-mail. Vstop v sistem je brezplačen za vse uporabnike.

Sistem teče na računalniku IBM in VM/ESA operacijskem sistemu, razvijali so ga v tesnem sodelovanju s knjižnicami. Danes sistem služi potrebam obdelave Norveške nacionalne knjižnice, vseh univerzitetnih knjižnic in številnih univerzitetnih/raziskovalnih knjižnic. Online je možno priključiti od 600-650 uporabnikov, v sistemu pa zaenkrat sodeluje 70 knjižnic. Format za obdelavo bibliografskih podatkov je NORMARC.

Baza BIBSYS vsebuje približno 1,7 milijona bibliografskih zapisov, večinoma knjig, poleg tega pa še približno 4 milijone zapisov iz Kongresne knjižnice. Baza je online dostopna, sistem ne omogoča izdelave kataložnih listkov, prav tako ne izdelave mikrofišev, načrti za izdelavo BIBSYS CD-ROM podatkov pa so tudi ustavljeni.

Drugi dan seminarja (četrtek) sta bili v ospredju dve predstavitvi, in sicer Standardi (Liv Holm, Norveška) in Elektronsko založništvo (Catherine Lipovici, Francija).

Danes se govori v Evropi o novem protokolu, imenovanem Z39.50. Kaj to pomeni? Protokol Z39.50 je ameriški standard, ki bo kmalu postal ISO standard in bo dobil znamko "Information retrieval ISO standard". To je hkrati standard, protokol in iskalno orodje, ki omogoča najrazličnejše operacije pri iskanju informacij, in sicer pri

iskanju zelo različnih tipov dokumentov različnih ustanov. Z39.50 omogoča veliko več, kar bi sploh lahko uporabnik kdaj potreboval (tako je trenutno stališče poznavalcev tega protokola). Med tistim več so, recimo, tele posebnosti:

- izpopolnjena iskalna orodja
- povečani servisi
- usklajeno delovanje
- razširjeni seti simbolov
- večji obseg rezultatov iskanja
- in še in še.

Instaliranega imajo že najnovejši sistemi, kot na primer GEAC (kar bomo videli kasneje). Trenutno pa je v svetu knjižničnih informacijskih sistemov zanimiv predvsem po tem, da pri komuniciranju pretvori različne nabore znakov v t.i. uni-code (enotno kodo).

Elektronsko založništvo časnikov in člankov v periodikah je vse bolj stvarnost v današnjem svetu. Govorimo o elektronski produkciji in elektronski distribuciji informacij. Take informacije uporabljajo knjižnice in dokumentacijski centri. Najvažnejši standard za distribuiranje elektronskih informacij je ISO 12083 standard, imenovan tudi SGML (Standard Generalized Markup Language). Omogoča pa:

- logično strukturirano distribucijo informacij
- iskanje dokumentov in upravljanje z njimi
- običajno iskanje in iskanje v kontekstu
- ponovno uporabo informacije
- različen način prezentacije informacije iz istega vira (na ekran, na papir, v breillovi pisavi).

Oblika dokumenta je lahko:

- elektronska konverzija informacije s papirja (digitalizirano besedilo z ASCII znaki)
- informacija je že v primarni obliki elektronska

- Informacija je distribuirana prek WWW serverja.

Danes je v svetu na voljo že veliko serverjev za dostop do elektronskih časopisov in člankov. Eden največjih je v OCLC, prav tako pa z njimi upravljajo nekatere velike založniške hiše, kot je Elsevier Science ali Springer Electronic Media. Tudi prihodnost Evropske zveze in evropskega trga je v produciranju elektronskih časopisov in člankov. Logična pot elektronske informacije je že danes in bo tudi jutri v obliki:

avtor <-----> bralec
omrežje

Tretji dan (petek) smo bili deležni treh zanimivih prezentacij.

GEAC informacijski sistem (predstavil ga je Michel Wesseling, predstavnik GEAC Benelux). GEAC je hkrati zaščitna znamka informacijskega sistema in firme, ki se je temeljito razširila v Evropi. Ta informacijski sistem deluje na različnih področjih človekovega bivanja. Tako omogoča pretok informacij na področju hotelirstva, gostinstva, časopisnega sveta in knjižničarstva. Slednji sklop avtomatiziranih sistemov imenujejo Combined Library Information Systems (CLIS).

Obstajajo trije centralizirani servisi za upravljanje sistema v Evropi. Za področje Velike Britanije deluje servis v Bristolu, za knjižnice v južni Evropi servis v Parizu, za severno Evropo pa servis na Nizozemskem. S popolno reorganizacijo poslovanja in z novimi informacijskimi produkti, kot so ADVANCE, GEACPLUS, VUBIS, in z GEOPAC client/server aplikacijo so dosegli, da najrazličnejše knjižnice lahko brez težav komunicirajo med seboj. Z vgradnjo vmesnika Z39.50 pa je

pretok informacij možen ne glede na jezik sodelujočih ali na različne nabore znakov, hkrati pa knjižnicam omogoča graditi vrsto različnih funkcij, na voljo je hiter dostop do informacij, možna je distribuirana obdelava podatkov, enostavno iskanje informacij po bibliografskih bazah ali po prispevkih v časopisih, z Z39.50 izhodi pa je možen dostop do najrazličnejših multimedialnih informacij ali baz podatkov v ne-MARC formatu.

Tako so se znašle v vzajemnosti knjižnice kot je Univerzitetna knjižnica Amsterdam, Politehniška knjižnica Amsterdam, splošne knjižnice v Parizu, Metropolitanska knjižnica Helsinki, veriga britanskih knjižnic in sedem univerzitetnih knjižnic v Romuniji, ki uporabljajo GEAC aplikacije.

Hranjenje nacionalnega elektronskega gradiva na Nizozemskem (predstavil Martin Feijen, Nacionalna knjižnica Nizozemske). Martin Feijen, dolgoletni sodelavec PICE, zdaj vodja projekta hranjenja izvoda elektronskih publikacij (Dutch Depository Electronic Publication - DDEP) v Nacionalni knjižnici, se je na začetku svoje prezentacije vprašal takole: "Zakaj pravzaprav potrebujemo Nizozemci izvod elektronske publikacije za hranjenje?" Odgovor je bil: zato, ker želimo ohraniti nacionalno dediščino, ker jo kot tako želimo napraviti dostopno in jo promovirati v obliki nacionalne bibliografije, ker bo to edina stvar, ki bo ostala prihodnjim rodovom. V projektu DDEP bodo tipi dokumentov, kot so dokumenti v celotnem besedilu, faktografske in numerične baze podatkov, prav tako bibliografske baze podatkov, multimedia in aplikacijski software s stalnimi podatki. DDEP pa ne bo zajemal

avdiovizualnega gradiva (glasba, zvok), aplikacijskega softwarea brez stalnih podatkov, operacijske sisteme ipd. Ker Nizozemska ne pozna zakona o obveznem izvodu, se bo projekt razvijal oziroma dopolnjeval na osnovi prostovoljnega sodelovanja.

Spremenila se bo tudi organizacija poslovanja Nacionalne knjižnice. Bibliotekar se bo preimenoval v strokovnega referenta za elektronske dokumente, njegova primarna naloga pa bo odbiranje elektronskih dokumentov za raziskovanje. Nacionalna si je zadala te cilje: ustvariti en sistem, oblikovati en format za obdelavo z enotnimi katalogizacijskimi pravili, osnovati eno bazo podatkov na osnovi vzajemnega vnosa in možnosti kopiranja v posamezne lokalne baze, DDEP podatki bodo hkrati dosegljivi v nacionalnem zveznem katalogu, bibliografski zapisi bodo opremljeni s kazalci osnovnih baz, dogovorjeno pa bo tudi glede licenc z založniki. Nacionalna produkcija bo dostopna na dolgi rok. Pilotsko verzijo bodo instalirali v drugi polovici 1995. leta. Trenutno dela na projektu 5 ljudi polovični delovni čas. V naslednjih treh letih bodo aktivnosti potekale le na tehničnem delu izvedbe projekta (sodelovanje z nacionalnimi knjižnicami, študije, kako hraniti elektronske dokumente, razvijanje formata za opis dokumentov v sodelovanju s PICO, katalogiziranje internet virov podatkov, projekt informacijskega servisa, pogovori z založniki nacionalne produkcije, strojna oprema za dostopnost podatkov na dolgi rok - COBRA TG5). Prvi rezultati projekta bodo vidni v sredini 1996. leta.

GUI (Graphical User Interface) za knjižnične sisteme (predstavil Corrado Pettenati, CERN - znan-

stveni informacijski servis, Ženeva). "GUI je zadnja moda; če vaš knjižnični informacijski sistem ne premore niti enega GUI-ja, potem ste prav gotovo zunaj dogajanja," je kategorično začel s svojo prezentacijo gospod Pettenati. No, mi nismo "out", saj teče pri nas na platformi za X-windows ali DEC-windows GUI, imenovan MOTIF. Največji uporabnik GUI-ja je OPAC. Danes je v svetu na prodaj veliko sistemov, ki imajo vgrajen GUI (ALEPH GUI, VTLS, HORIZON, MS-DOS, WINDOWS, MACINTOSH itd.), in sicer tudi že z vmesnikom Z39.50.

Delavnice

ELAG 95 je ponujal sodelovanje v kar dvanajstih delavnicah. Sama sem se udeležila delavnice z naslovom Sistemi multimedialnega gradiva v knjižnicah (Multimedia systems in libraries). V delavnici je sodelovalo devet udeležencev Elaga, in sicer dva Poljaka, dva Nizozemca, trije Norvežani, ena Madžarka in ena Slovenka. Delavnico je vodil Norvežan Svein Arne Brygfeld, računalnikar iz Nacionalne knjižnice Rana. Za lažji pretok misli in za boljšo diskusijo smo si na začetku delavnice zastavili enajst vprašanj, na katera smo z dosti domišljije, znanja pa tudi humorja odgovarjali skozi tri dni druženja v nekem precej pustem kabinetu. Vprašanja pa so bila takšna:

- Čemu multimedia v knjižnici?
- Kako uporabljati te vrste gradiva v knjižnici?
- Kdo je plačnik informacije?
- Kdo je sposoben napraviti multimedijško informacijo?
- S kakšno tehnologijo razpolagamo in kakšen odnos imamo do nje?

- Kako pridemo do informacije?
- Kako ustvarjamo povezave med informacijo in uporabnikom?
- Kakšen je naš odnos do avtorskih pravic?
- Kakšna je videti prihodnost na tem področju?
- Kaj je multimedija?
- Kakšna je vloga bibliotekarja v povezavi z multimedijsko informacijo?

Multimedia je elektronska informacija, ki združuje različne konvencionalne oblike (besedilo, podoba, zvok, video) v enovit sistem, ki je že in bo še bolj v bližnji prihodnosti vitalni del naše kulturne dediščine. Kakor je skozi preteklost kot nosilka informacije igrala najvažnejšo vlogo knjiga, in jo še vedno, je povsem razumljivo, da bo isto vlogo prevzela elektronska informacija oziroma multimedia. V knjižnici (zanimivo, da se v tujini nič ne branijo tega termina in ga ne nadomeščajo z izrazi, kot jih je pri nas vse pogosteje slišati - knjižnični informacijski centri in podobno) imamo opravka z različnimi uporabniki, ki imajo najrazličnejše zahteve. Multimedia oz. elektronska informacija pa je in bo dosegljiva na CD-ROM, WWW, predvsem pa na razvoju lokalnih informacijskih serverjev za posredovanje lokalnih informacij v obliki baz podatkov v podobah/slikah, zemljevidih, glasbi, videoposnetkih in drugo. Cena za informacijo je odvisna od proizvajalca baze. Bibliografske informacije naj bi bile brezplačne, čeprav se postavlja vprašanje plačevanja za iste informacije, ki pa imajo dobro izdelane abstrakte. Cena take informacije je odvisna od količine in kvalitete vloženga dela. Hkrati s tem pa se poraja posledično vprašanje, ali bo knjižnica, ki posreduje informacije, postala zgolj

vstopna postaja v velike svetovne baze, kjer iskanje informacij tudi dosti stane.

Dostop do informacij je v sedanjosti in bližnji prihodnosti prav gotovo uporabniški server WWW, ki predstavlja zelo široko pot do informacij. Bo World Wide Web zmogel tlakovati to pot, po kateri se bo sprehajala "World Wide Virtual Library"? Ali bo taka knjižnica zmogla najti vse informacije, ki jih uporabnik želi? Informator mora biti in bo moral biti zelo dobro izobražen in okreten in se že danes imenuje posredovalec ali zbiralec informacij (information broker/collector). Klasični poklic bibliotekarja v knjižnici je zagotovo v recesiji. Pri iskanju informacij so zelo važne povezave (links) za prehod z ene informacije na drugo. V ZDA opravljajo to nalogo t.i.m. virtualni bibliotekarji (virtual librarians). Kar se tiče avtorskih pravic v okviru multimedija, je problem zelo pester. Prek računalniških povezav je možno vstopiti marsikam in napraviti marsikaj. Digitalizirano informacijo je lažje kopirati kot skenirano. Kopiranje informacij pa v prihodnosti ne bo zastoj. Predvsem bo tudi tukaj igrala važna vloga kvaliteta informacije. Vprašanje je le zmerna cena.

Kar se tiče družabnega dela seminarja, je treba še posebej pohvaliti organizatorja ELAGA 95 in njegovo srce - gospo Paulo Goossens, saj nam je omogočil prijetno srečanje ob šampanjcu z vodstvom Tehniške univerze v Trondheimu v starem delu univerze v sprejemni dvorani. Nadvse presenetljivo pa je bilo tudi povabilo na večerjo v muzeju glasbene zgodovine Ringve, v prelepi banketni dvorani, kjer so nam postregli z izbrano hrano in ustrezno rdečo žlahtno kapljico, ki je ni

bilo tako malo. Bili smo tudi gostje arheološke ekipe, ki nas je do podrobnosti popeljala v izkopavanja srednjeveške nadškofovske palače v Trondheimu, čemur je sledil še sprejem župana Trondheima ob kozarcu vina v nadškofovski palači blizu mesta izkopavanj.

In načrti za naprej? ELAG 96 bo v Berlinu. Gostitelja bosta Staatsbibliothek zu Berlin in Deutsches Bibliotheksinstitut. Seminar, dvajseti po vrsti, bo od 24. do 26. aprila 1996 z naslovom Kvaliteta elektronskih servisov (Quality of Electronic Services). Poleg običajnih predstavitev na temo seminarja bo na voljo še dvanajst delavnic, od katerih eno naj bi vodil predstavnik seminarja iz Slovenije. Izbira teme delavnice in moderatorja je torej naša naloga v bližnji prihodnosti. Obvestila in informacije o ELAGU 96 je možno prebrati na Internetu prek protokola:
<http://hub.ib.hu-berlin.de/čelag96/>

Cirila Gabron-Vuk

KONFERENCA ULTRA*NET (Graz, 21.-23.6.1995)

Konference, ki jo je organizirala firma R&R iz Graza, smo se iz NUK udeležili Helena Fortuna, Janez Kanič in Maja Žumer. V treh dneh se je zvrstilo veliko število predstavitev in predavanj.

Prispevke lahko razvrstimo v tri skupine: predstavitev načrtov nadaljnjega razvoja sistema Ultra*net, izkušnje uporabnikov s sistemom in nekaj splošno zanimivih predavanj s področja avtomatizacije knjižnic.

Med zadnjimi je treba posebej omeniti predavanje prof. H. Maurerja iz Graza, ki je govoril o problemih Interneta in multimedij-skih informacijah na WWW ter predstavil aplikacijo Hyper G, ki so jo razvili na Tehniški univerzi v Grazu.

D. Koch pa je govorila o novem celovitem pristopu k avtomatizaciji knjižnic, ki ga uporabljajo pri firmi MDIS, in predstavila ProVLion.

Med predstavitvami uporabnikov smo slišali izkušnje številnih institucij od večih avstrijskih in nemških univerz do srednje šole in knjižnic v Veliki Britaniji ter švicarske patentne pisarne, ki so bili med prvimi uporabniki sistema. Predstavljene so bile tudi novejša instalacije v Češki nacionalni knjižnici, Centralni tehniški knjižnici v Budimpešti in NUK. Za nas so bile posebej zanimive izkušnje univerz. Tehniška univerza v Grazu je instalirala svoj sistem v avgustu 1993, uradno otvoritev so imeli junija 1994. Imajo 30 GB velik disk, 4 samostojne CD-ROM enote in juke-box. Zbirke so dostopne preko 74 PC-jev v mreži (Ethernet) in dveh Omniware vstopnih točk. Univerza v Salzburgu ima zelo veliko mrežo 1500 računalnikov. Od teh jih ima ena tretjina instalirano programsko opremo za proizvodnjo, aktivnih uporabnikov Ultra*net pa je 300. V povprečju imajo 15 do 20 hkratnih uporabnikov. Med velikimi instalacijami so tudi Agronomska univerza na Dunaju ter univerze v Grazu, na Dunaju, v Hohenheimu, v Stuttgartu in v Frankfurtu.

Za lažjo izmenjavo informacij in sodelovanje se bodo vsi uporabniki Ultra*net povezali z elektronsko pošto.

Predstavniki firme R&R in njihovi prodajni zastopniki so pri-

kazali zgodovino razvoja Ultra*net in nove načrte. Pripravljajo novo verzijo programske opreme, izboljšati želijo dokumentacijo (nanjo je bilo precej pripomb). Cilj nadaljnjega razvoja pa je sistem, v katerem bo uporabnik lahko preko istega menija uporabljal zbirke, ki so bile prepisane na disk, tiste v stolpu CD-ROM enot in v jukeboxu. Še naprej bodo podpirali čim več operacijskih sistemov, različnih konfiguracij mrež in načinov dostopa do serverja.

Konferenca je bila dobro organizirana in zelo zanimiva, za sprostitev po napornem delu pa so organizatorji pripravili večerni program. Prvi dan smo si ogledali staro mestno jedro in uživali v dobri večerji, drugi dan pa smo se napotili po štajerski vinski cesti in spoznavali lokalna vina.

Informacije, ki smo jih dobili na konferenci, nam bodo pomagale, da bomo lažje načrtovali nadaljnji razvoj našega CD-ROM serverja in računalniške mreže.

Maja Žumer

EVROPSKA KONFERENCA O BRANJU

Madžarsko bralno društvo (The Hungarian Reading Association - HUNRA) je pripravilo letošnje konferenco o branju. Bila je deveta po vrsti. Na konferenci z mednarodno udeležbo, ki je presegala okvire Evrope, se je v času od 24. do 26. julija 1995 v Budimpešti zvrstilo za govorniškimi pultom 261 udeležencev.

Po plenarnem začetku so se udeleženci razpršili po kongresnem

centru in se interesu ustrezno udeležili predstavitev referatov ali delavnice. Izbirati je bilo možno med več kot desetimi tematskimi skupinami, ki jih je povezovala rdeča nit "Pismenost in demokracija": metode, ocenjevanje, delo v razredu, računalništvo, bralne težave, multikulturnost, odrasli, bralne navade, knjižnica, TV in branje. Poseben poudarek so organizatorji namenili lastni problematiki; branju na Madžarskem, referenti pa konkretni, včasih zelo ozko specializirani, problematiki, ki zmore več prispevati k "bolje in več brati" kot načelna razpravljanja o pomenu branja.

Tematske skupine opozarjajo, kako obsežno je področje branja, ki mora, če hoče biti razširjeno tudi samo, povezovati in združevati prizadevanja različnih strok. Tudi tu so se srečali učitelji maternih jezikov, univerzitetni profesorji, pedagogi, psihologi, zdravniki, knjižničarji, založniki, raziskovalci in praktiki, svetovalci, volonterji in teoretiki. Pisano in letos najboljše je bilo tudi zastopstvo Slovenije, ki se je konference udeležila drugič. Gradišar Ana (pedagoginja v Svetovalnem centru za otroke in mladostnike) je predstavila razlike v branju med osnovnimi šolami v Sloveniji; dr. Boža Krakar-Vogel (profesorica na Filozofski fakulteti v Ljubljani) značilnosti zunanjega preverjanja v poučevanju literature v Sloveniji; dr. Lidija Magajna (psihologinja v Svetovalnem centru za otroke in mladostnike) zgodnejše učenje branja v monolingvalnem in bilingvalnem okolju; Miha Mohor (svetovalec za slovenski jezik v Zavodu R Slovenije za šolstvo in šport - Kranj) "bralno značko" v Sloveniji; Silva Novljan (svetovalka za splošnoizobraževalne knjižnice v

Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani) pa profesionalizacijo dela v šolski knjižnici in njen vpliv na branje.

Slovenski predstavniki so na tem kongresu dobili dodatne potrebne spodbude, da letos, po triletnih prizadevanjih, le ustanove slovensko društvo za branje in se tako priključijo številnim nacionalnim društvom, ki sestavljajo Mednarodno društvo za branje (International Reading Association - IRA). V Evropskem komiteju tega društva so sedaj društva Finske, Avstrije, Belgije, Hrvaške, Češke, Danske, Estonije, Finske, Nemčije, Madžarske, Islandije, Irske, Latvije, Litve, Luksemburga, Nizozemske, Norveške, Poljske, Romunije, Slovaške, Španije, Švedske, Švice, in Anglije, ki z nasveti in tudi z denarno pomočjo krepijo iniciativo za ustanovitev slovenskega društva. Tako se je letos s sofinanciranjem Evropskega komiteja predstavnik Slovenije udeležil delavnice o ustanavljanju društva, ena udeleženka 9. evropske konference s sofinanciranjem madžarskega društva, Greg Brooks, strokovnjak iz britanske raziskovalne institucije (National Foundation for Educational Research) pa bo prisoten na ustanovitvi slovenskega društva, 12.10.1995, kjer bo na posvetovanju, ki bo ob tem, nastopil z referatom "Kdo naj nadzoruje pouk". Tema, ki bo, tako kot predstavitev raziskave o bralnih dosežkih slovenskih osnovnošolcev, pritegnila veliko učiteljev, knjižničarjev, založnikov in drugih, ki jim je mar branje, da se bodo včlanili v društvo in širili svoje znanje in prepričanje o pomembnosti branja in možnostih za njegovo izboljšanje in razširitev.

Silva Novljan

OBVESTILA

Centralna tehniška knjižnica obvešča vse knjižnice, da se je njen Oddelek za medknjižnično izposojlo vključil v t.i. Voucher Payment Scheme for International Lending (Poslovanje v mednarodni izposoji s plačilnimi karticami), ki ga je več let pripravljala IFLA Office for UAP (IFLA Urad za splošno dostopnost publikacij) z glavnim namenom, da bi olajšal finančno poslovanje med knjižnicami in je sedaj poizkusno začel delovati.

PRILOGA

Tokrat v prilogi objavljamo Seznam specialnih knjižnic v Sloveniji, ki je nastal v sodelovanju med NUK in CTK. V seznam so uvrščene specialne knjižnice, ki so izpolnjena poročila o delu za leto 1994 vrnile do konca junija 1995.

V KROŽENJE

KNJIŽNIČARSKE NOVICE, 5(1995)7-8. ISSN 0353-9237. Izdala in razmnožila: NUK, Turjaška 1, Ljubljana. Urednik: Jelka Kastelic. Uredniški odbor: mag. Melita Ambrožič, Ivan Kanič. Naklada: 600 izvodov. Cena posamezne številke: 500 SIT. Knjižničarske novice lahko naročite za pol leta (januar-junij) ali za celo leto (julij-december). Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/179-92 z dne 16.3.1992 štejejo *Knjižničarske novice* med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 Zakona o prometnem davku, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Naslov uredništva: NUK, Enota za razvoj knjižničarstva, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 61000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah (v ASCII formatu), ali po elektronski pošti (NUK::JELA).

**NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
ENOTA ZA RAZVOJ KNJIŽNIČARSTVA**

julij 1995

SEZNAM SPECIALNIH KNJIŽNIC V SLOVENIJI

ADRIA AIRWAYS

Strokovna knjižnica

64210 Aerodrom Brnik

Kadunc Bojan, Tel.: 064/223-555 int. 209

Sigla: 51106

**AERO, KEMIČNA, GRAFIČNA IN
PAPIRNA INDUSTRIJA d.o.o.**

Strokovna knjižnica

Ipavčeva 20, 63000 Celje

Hudej Angela, Tel.: 063/31-112

Sigla: 50412

ANDRAGOŠKI CENTER RS

Knjižnica

Šmartinska 134 A, 61000 Ljubljana

Monetti Peter, Tel.: 061/386-614, 464-82

Sigla: 50083

ARHITEKTURNI MUZEJ LJUBLJANA

Knjižnica

Studenec 2a, 61000 Ljubljana

Zelenik Alenka, Tel.: 061/140-97-98

Sigla: 50123

ARHIV REPUBLIKE SLOVENIJE

Knjižnica

Zvezdarska 1, 61001 Ljubljana

Erjavec Marija, Tel.: 061/125-12-22, int. 26

Sigla: 50007

BANKA SLOVENIJE

Strokovna knjižnica

Slovenska cesta 35, 61000 Ljubljana

Hacin-Ludvik Kristina, Tel.: 061/125-73-33

Sigla: 50167

BELOKRANJSKI MUZEJ

Knjižnica

Trg svobode 4, 68330 Metlika

Kadič Majda, Tel.: 068/58-177

Sigla: 50466

CENTER ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IN RAZVOJ

Knjižnica

Kardeljeva pl. 1, 61109 Ljubljana

Kovše Tanja, Tel.: 061/168-35-97

Sigla: 50052

CINKARNA CELJE

Strokovna knjižnica

Kidričeva 26, 63000 Celje

Prestor-Knez Ana, Tel.: 063/331-12

Sigla: 50403

COLOR - INDUSTRIJA SINTETIČNIH SMOL, BARV IN LAKOV

Strokovna knjižnica in dokumentacija

Cesta komandanta Staneta 4, 61215 Medvode

Antik Dejan, Tel.: 061/613-411 int. 419

Sigla: 51104

DOLENJSKI MUZEJ

Knjižnica

Muzejska 7, 68000 novo mesto

Tanko Ivana, Tel.: 068/322-169

Sigla: 50451

DONIT-TESNITI d.o.o.

INDOK

Cesta komandanta Staneta 38, 61215 Medvode

Jedlovčnik Irma, Tel.: 061/611-366

Sigla: 50145

DRŽAVNI ZBOR RS

Dokumentacijska služba

Šubičeva 4, 61000 Ljubljana

Filipovska Majda, Tel.: 061/176-12-06

Sigla: 50183

EKONOMSKI INSTITUT MARIBOR, d.o.o.

Strokovna knjižnica in INDOK služba

Razlagova 22, 62000 Maribor

Wozniak Kazimierz, Tel.: 062/226-331

Sigla: 50338

ELAN LINE - SKI DIVISION

Knjižnica

64275 Begunje

Stare Tone, Tel.: 064/751-256

Sigla: 50252

**ELEKTRO IN SPLOŠNA MONTAŽA
HIDROMONTAŽA, d.o.o., MARIBOR**

Strokovna knjižnica

Gosposvetska 84, 62000 Maribor

Štefanec Sonja, Tel.: 062/224-121 int. 532

Sigla: 50303

ELEKTROINŠTITUT "MILAN VIDMAR"

Knjižnica

Hajdrihova 2, 61000 Ljubljana

Božič Danila, Tel.: 061/125-20-80

Sigla: 50106

GEODETSKI ZAVOD SLOVENIJE

Knjižnica

Šaranovičeva 12, 61000 Ljubljana

Novak Terezija, Tel.: 061/132-71-21

Sigla: 50171

GIP PIONIR p.o. Novo mesto

Specialna tehniška knjižnica z INDOK službo

Kočevarjeva ulica 4, 68000 Novo mesto

Dragman Meta, Tel.: 068/321-826

Sigla: 50459

GORENJE GOSPODINJSKI APARATI

Knjižnica

Partizanska 12, 63320 Velenje

Pritržnik Breda, Tel.: 063/853-321, int. 815

Sigla: 50421

GORENJSKI MUZEJ KRANJ

Knjižnica

Tomšičeva 44, 64000 Kranj

Poršner-Kavčič Valerija, Tel.: 064/221-071

Sigla: 50251

GORIŠKI MUZEJ

Knjižnica

Grad Kromberk, Grajska 1, 65000 Nova Gorica

Koloini Borut, Tel.: 065/27-131

Sigla: 50554

GRADIS INDOK CENTER

INDOK

Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana

Škufca Vinko, Tel.: 061/140-11-12

Sigla: 50232

HELIOS, TOVARNA BARV, LAKOV IN UMETNIH SMOL

INDOK - Knjižnica

Količevo 65, 61230 Domžale

Štravs Barbara, Tel.: 061/713-007 int. 264

Sigla: 50244

HENKEL ZLATOROG, d.o.o. Maribor

Raziskovalni inštitut

Knjižnica in dokumentacija

Industrijska 23, 62000 Maribor

Grušovnik Irena, Tel.: 062/212-141, int. 716

Sigla: 50319

HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD RS

Knjižnica

Vojkova ul. 1/B, 61000 Ljubljana

Milivojević Branka, Tel.: 061/327-461

Sigla: 50173

INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA

INDOK center

Tržaška c. 31, 61360 Vrhnika

Metelko Magda, Tel.: 061/754-211

Sigla: 50150

INSTITUT INFORMACIJSKIH ZNANOSTI

Knjižnica

Prešernova 17, 62000 Maribor

Seljak Marta, Tel.: 062/220-331

Sigla: 50342

INSTITUT ZA VARILSTVO

Knjižnica

Ptujska 19, 61000 Ljubljana

Brezovnik Agnes, Tel.: 061/168-25-33

Sigla: 50229

INSTITUTUM STUDIORUM HUMANITATIS

Knjižnica

Beethovnova 2/II, 61000 Ljubljana

Cimerman Maja, Tel.: 061/223-024

Sigla: 50137

INŠTITUT RS ZA REHABILITACIJO

INDOK služba in knjižnica

Linhartova 51, 61112 Ljubljana

Bitenc-Kos Snežana, Tel.: 061/137-51-88, int. 350

Sigla: 50017

INŠTITUT ZA CELULOZO IN PAPIR

INDOK služba

Bogišičeva 8, 61001 Ljubljana

Tavčar Darja, Tel.: 061/125-92-00

Sigla: 50115

INŠTITUT ZA EKONOMSKA RAZISKOVANJA

Knjižnica

Kardeljeva pl. 17, 61000 Ljubljana

Šef Magdalena, Tel.: 061/345-787

Sigla: 50103

**INŠTITUT ZA GEOLOGIJO, GEOTEHNIKO
IN GEOFIZIKO p.o.**

Knjižnica in INDOK

Dimičeva 14, 61109 Ljubljana

Šarabon-Bone Andreja, Tel.: 061/168-23-13

Sigla: 50155

**INŠTITUT ZA KOVINSKE MATERIALE
IN TEHNOLOGIJE**

Knjižnica

Lepi pot 11, 61001 Ljubljana

Ličanin Leisana, Tel.: 061/125-11-61

Sigla: 50111

INŠTITUT ZA METALNE KONSTRUKCIJE

Knjižnica

Mencingerjeva 7, 61000 Ljubljana

Žnidar Andra, Tel.: 061/332-023

Sigla: 50050

INŠTITUT ZA RUDARSTVO, GEOTEHNOLOGIJO IN OKOLJE

Knjižnica z INDOK službo

Slovenčeva 93, 61000 Ljubljana

Kante Marija, Tel.: 061/168-34-61

Sigla: 50235

**INŠTITUT ZA TRŽENJE, EKONOMIKO IN ORGANIZACIJO, d.o.o.
INDOK**

Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana

Može Andreja, Tel.: 061/131-41-22

Sigla: 50023

INŠTITUT ZA VAROVANJE ZDRAVJA RS

Enota za raziskovanje in INDOK

Trubarjeva 2, 61000 Ljubljana

Berger Tatjana, Tel.: 061/133-52-84

Sigla: 50209

ISKRA INDOK d.o.o.

INDOK

Tržaška 2, 61001 Ljubljana

Panič Gordana, Tel.: 061/125-82-12, int. 348

Sigla: 50207

IZOBRAŽEVALNI CENTER REVOZ d.d.

Knjižnica

Belokranjska 4, 68000 Novo mesto

Grobovšek Anja, Tel.: 068/315-000 int. 809

Sigla: 50458

JELOVICA ŠKOFJA LOKA

Knjižnica

Kidričeva 58, 64220 Škofja Loka

Atlija Anđelka, Tel.: 064/61-30

Sigla: 51107

KEMIJSKA INDUSTRIJA "KAMNIK"

Knjižnica

Fužine 9, 61241 Kamnik

Plevel Jožica, Tel.: 061/831-011

Sigla: 50211

KEMIJSKI INŠTITUT

Knjižnica

Hajdrihova 19, 61115 Ljubljana

Kramberger Lucija, Tel.: 061/176-03-09

Sigla: 50110

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Knjižnica in INDOK

Hacquetova 2, 61109 Ljubljana

Marinček Lili, Tel.: 061/137-54-35

Sigla: 50104

KRKA, p.o., NOVO MESTO

Center za strokovno informatiko

Šmarješka cesta 6, 68000 Novo mesto

Čuk Angela, Tel.: 068/386-68, 312-111

Sigla: 50452

**LEK - TOVARNA FARMACEVTSKIH
IN KEMIČNIH IZDELKOV**

Knjižnica

Celovška 135, 61107 Ljubljana

Tržan-Herman Nada, Tel.: 061/181-43-37

Sigla: 50221

**LJUBLJANSKI REGIONALNI ZAVOD ZA
VARSTVO NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE**

Knjižnica

Tržaška 4, 61000 Ljubljana

Gabrič Mojca, Tel.: 061/125-42-98

Sigla: 50163

LOŠKI MUZEJ ŠKOFJA LOKA

Knjižnica

Grajska pot 13, 64220 Škofja Loka

Kalan Marija, Tel.: 064/622-261

Sigla: 50281

MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR

Knjižnica

Oreško nabrežje 9, 62000 Maribor

Breznik Elizabeta, Tel.: 062/221-113 int. 327

Sigla: 50307

**MEDNARODNI CENTER ZA UPRAVLJANJE
PODJETIJ V DRUŽBENI LASTI**

Informacijsko knjižnična služba

Dunajska 104, 61109 Ljubljana

Kavčič-Čolić Alenka, Tel.: 061/168-23-31

Sigla: 50053

**MEDOBCINSKI ZAVOD ZA VARSTVO NARAVNE
IN KULTURNE DEDIŠČINE PIRAN**

Knjižnica

Trg bratstva 1, 66330 Piran

Zubić-Pahor Vojka, Tel.: 066/756-76

Sigla: 50519

MELAMIN

Strokovna knjižnica

Tomšičeva 9, 61330 Kočevje

Bistrovič Andreja, Tel.: 061/853-133

Sigla: 50180

MESTNI MUZEJ IDRİJA

Knjižnica

Prelovčeva 9, 65280 Idrija

Viler Darko, Tel.: 065/711-35

Sigla: 50561

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

Knjižnica

Gosposka 15, 61000 Ljubljana

Trojanowska Hanna, Tel.: 061/222-930

Sigla: 50140

METALNA MARIBOR - DELNIŠKA DRUŽBA

Strokovna knjižnica

Zagrebška 20, 62000 Maribor

Krofič Zdenka, Tel.: 062/412-511 int. 22-25

Sigla: 50306

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE RS

Medioteka - knjižnica

Štefanova 2, 61000 Ljubljana

Hribar Bogdana, Tel.: 061/317-649

Sigla: 50960

MINISTRSTVO ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

Knjižnica

Slovenska 50, 61000 Ljubljana

Malis Vanja, Tel.: 061/131-11-07

Sigla: 50060

MODERNA GALERIJA LJUBLJANA

Knjižnica

Tomšičeva 14, 61000 Ljubljana

Kranjc-Apih Katja, Tel.: 061/214-106, 126-20-68

Sigla: 50139

MUZEJ KOČEVJE

Knjižnica

Prešernova 11, 61330 Kočevje

Škufca Irena, Tel.: 061/855-811

Sigla: 50153

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE MARIBOR

Strokovna knjižnica

Ulica heroja Tomšiča 5, 62000 Maribor

Hren Marjeta, Tel.: 062/211-671

Sigla: 50321

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE

Knjižnica

Celovška 23, 61000 Ljubljana

Pečan Marija, Tel.: 061/323-968

Sigla: 50113

NARODNA GALERIJA LJUBLJANA

Knjižnica

Puharjeva 9, 61000 Ljubljana

Jenko Mojca, Vidmar Mojca, Tel.: 061/126-31-09

Sigla: 50138

NARODNI MUZEJ

Knjižnica

Prešernova 20, 61000 Ljubljana

Dular Franja, Tel.: 061/218-886

Sigla: 50008

ONKOLOŠKI INŠTITUT

Knjižnica in informacijski center za onkologijo

Zaloška 5, 61105 Ljubljana

Kiauta Dušica, Tel.: 061/132-00-05

Sigla: 50085

PALOMA SLADKOGORSKA TOVARNA PAPIRJA

Strokovna knjižnica

Sladki vrh, 62214 Sladki vrh

Pivec Jože, Tel.: 062/644-460

Sigla: 51108

POKRAJINSKI MUZEJ MURSKA SOBOTA

Knjižnica

Trubarjev drevored 4, 69000 Murska Sobota

Kuzmič Franc, Tel.: 069/211-55

Sigla: 50604

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ

Knjižnica

Muzejski trg 1, 62250 Ptuj

Kmetec-Friedl Božena, Tel.: 062/775-516

Sigla: 50361

POMORSKI MUZEJ "SERGEJ MAŠERA" PIRAN

Knjižnica

Cankarjevo nabrežje 3, 66330 Piran

Čerče Peter, Tel.: 066/746-826

Sigla: 50517

POSAVSKI MUZEJ BREŽICE

Knjižnica

Cesta prvih borcev 1, 68250 Brežice

Dejak Vlasta, Tel.: 0608/612-71

Sigla: 50477

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

Knjižnica

Prešernova 20, 61001 Ljubljana

Jamnik Alenka, Tel.: 061/211-670

Sigla: 50133

REVIRSKI MUZEJ TRBOVLJE

Knjižnica

Ul. 1. junija 15, 61420 Trbovlje

Ivančič-Lebar Irena, Tel.: 061/212-01

Sigla: 50193

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Strokovna knjižnica

Partizanska 78, 63320 Velenje

Lampret Majda, Tel.: 063/853-312 int. 17-95

Sigla: 50105

RUDNIKI RJAVEGA PREMOGA SLOVENIJE

Strokovna knjižnica

Trg revolucije 12, 61420 Trbovlje

Klenovšek Karolina, Tel.: 0601/221-44

Sigla: 50199

SALONIT ANHOVO

Razvojno raziskovalni inštitut, d.o.o.

INDOK dejavnost

Vojkova 1, 65210 Anhovo

Škibin Vlado, Tel.: 065/510-31

Sigla: 50559

SATURNUS

Tehnična knjižnica
Letališka cesta 17, 61000 Ljubljana
Požar Tilka, Tel.: 061/140-22-77
Sigla: 50166

SAVA, INDUSTRIJA GUMIJEVIH, USNJENIH IN KEMIČNIH IZDELKOV

Informacijsko-dokumentacijski center
Škofjeloška ul. 6, 64000 Kranj
Geiger Sonja, Tel.: 064/222-241
Sigla: 50253

SLOVENSKE ŽELEZARNE - ACRONI, d.o.o. JESENICE

Strokovna knjižnica
C. železarjev 8, 64270 Jesenice
Jamar Jana, Tel.: 064/861-441
Sigla: 50275

SLOVENSKE ŽELEZARNE - JEKLOLIVARNA RAVNE d.d.

Knjižnica
Koroška c. 14, 62390 Ravne na Koroškem
Čegovnik Štefka, Tel.: 0602/211-31
Sigla: 50351

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

Knjižnica
Prešernova 20, 61000 Ljubljana
Rogelj-Škafar Bojana, Tel.: 061/126-31-58
Sigla: 50134

SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ

Knjižnica
Mestni trg 17, 61000 Ljubljana
Kaufman Marija Mojca, Tel.: 061/212-728
Sigla: 50132

SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ

Knjižnica
Plečnikov trg 1, 61000 Ljubljana
Hojan Tatjana, Tel.: 061/213-163
Sigla: 50135

SPLOŠNA BOLNIŠNICA MARIBOR

Medicinska knjižnica
Ljubljanska 5, 62000 Maribor
Dajčar Nevenka, Tel.: 062/303-483
Sigla: 50315

TAM RAZVOJNO TEHNIČNI INŠTITUT

INDOK in strokovna knjižnica
Ptujška cesta 184, 62000 Maribor
Podbevšek Lidija, Tel.: 062/411-321
Sigla: 50301

TELEKOM SLOVENIJE, p.o.

Strokovna knjižnica
Cigaletova 15, 61000 Ljubljana
Lovišček Milena, Tel.: 061/133-51-41
Sigla: 50186

TIM - TEKSTILNI INŠTITUT MARIBOR

Knjižnica
Ul. Kraljeviča Marka 21, 62000 Maribor
Puncer Peter, Tel.: 062/299-41
Sigla: 50305

TITAN

Knjižnica
Kovinarska 28, 61240 Kamnik
Stele Miro, Tel.: 061/816-221
Sigla: 50178

TKI HRASTNIK p.o. Hrastnik

Knjižnica
Za Savo 6, 61430 Hrastnik
Šteh Jelena, Tel.: 0601/43-702, int. 369
Sigla: 50227

TOVARNA DUŠIKA RUŠE - METALURGIJA d.o.o.

Knjižnica
Tovarniška cesta 51, 62342 Ruše
Kosi Radica, Tel.: 062/661-108
Sigla: 50318

TOVARNA OBUTVE PEKO TRŽIČ
INDOK s knjižnico
Ste Marie aux Mines 5, 64290 Tržič
Toporiš-Božnik Mirjam, Tel.: 064/532-60
Sigla: 50295

**TVT DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN
REMONT TIRNIH VOZIL d.o.o.**
Knjižnica
Leningrajska 27, 62000 Maribor
Jelen Stanko, Tel.: 062/102-321, int. 11-19
Sigla: 50310

UPRAVA RS ZA KULTURNO DEDIŠČINO
Knjižnica
Plečnikov trg 2, 61000 Ljubljana
Benedik Katja, Tel.: 061/125-84-67
Sigla: 50169

URAD PREDSEDNIKA VLADE RS
Knjižnica
Gregorčičeva 20, 61000 Ljubljana
Musar Marjeta, Tel.: 061/125-53-00, int. 125
Sigla: 50079

URBANISTIČNI INŠTITUT RS
Knjižnica
Jamova 18, 61111 Ljubljana
Černič-Mali Barbara, Tel.: 061/123-21-12
Sigla: 50212

VRHOVNO SODIŠČE RS
Centralna pravosodna knjižnica
Tavčarjeva 9/II, 61000 Ljubljana
Turk Nana, Tel. 061/132-31-33
Sigla: 50158

ZAVOD RS ZA STATISTIKO
Knjižnica
Vožarski pot 12, 61000 Ljubljana
Valentič Tomaž, Tel.: 061/125-53-22
Sigla: 50174

ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Knjižnica

Poljanska 28, 61000 Ljubljana

Jovanoska Zdenka, Tel.: 061/133-32-66

Sigla: 50141

ZAVOD RS ZA VARSTVO PRI DELU

Knjižnica in INDOK služba

Bohoričeva 22/a, 61000 Ljubljana

Tkačev Judita, Tel.: 061/132-02-53 int. 250

Sigla: 50213

**ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ -
ENOTA MUZEJ**

Muzejska knjižnica Tržič

Muzejska 11, 64290 Tržič

Gašpirc Mateja, Tel.: 064/503-58

Sigla: 50297

ZAVOD ZA RAZISKAVO MATERIALA IN KONSTRUKCIJ

INDOK služba

Dimičeva 12, 61109 Ljubljana

Razpotnik Silva, Tel.: 061/188-65-05

Sigla: 50214

ZAVOD ZA RIBIŠTVO LJUBLJANA

Knjižnica

Zupančičeva 9, 61000 Ljubljana

Bertok Marko, Tel.: 061/126-20-19

Sigla: 50206

**ZAVOD ZA USPOSABLJANJE SLUŠNO
IN GOVORNO MOTENIH LJUBLJANA**

Knjižnica

Vojkova 74, 61000 Ljubljana

Cirar Darja, Tel.: 061/344-600

Sigla: 51109

**ZAVOD ZA VARSTVO NARAVNE
IN KULTURNE DEDIŠČINE NOVA GORICA**

Knjižnica

Delpinova 16, 65000 Nova Gorica

Ščukovt Andrejka, Tel.: 065/286-88

Sigla: 50553

**ZAVOD ZA VARSTVO NARAVNE
IN KULTURNE DEDIŠČINE NOVO MESTO**

Knjižnica

Skalickega ulica 1, 68000 Novo mesto

Pršina Marko, Tel.: 068/322-019

Sigla: 50453

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO MARIBOR

Strokovna knjižnica

Prvomajska 1, 62000 Maribor

Lobnik Snežana, Tel.: 062/413-141

Sigla: 50327

ZDRAVILIŠČE RADENSKA S TREMI SRCI, Radenci, p. o.

Knjižnica

Zdraviliško naselje 14, 69252 Radenci

Mauko Milena, Tel.: 069/655-41

Sigla: 50605

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA, ZDRAVSTVO, d.o.o.

Knjižnica

Zdraviliški trg 9, 63250 Rogaška Slatina

Cimperšek Dušica, Tel.: 063/811-72-16

Sigla: 50356

ZVEZA SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE

Strokovna knjižnica

Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana

Đokić Vesna, Tel.: 061/131-00-33 int. 374

Sigla: 51110

Uporaba seznama je dovoljena samo za lastne potrebe, vsaka druga uporaba je brez dovoljenja NUK prepovedana.